

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет імені
Олександра Довженка

Видатні імена та події

**Белашов Валерій Іванович:
життєпис, наукова і
педагогічна діяльність -
до 75-річчя від дня народження**

Глухів

2024

УДК 016:929:[94 – 057.4 (477)]

Б-43

Керівник видавничого проєкту:
ректор, доктор історичних наук, професор Олександр Курок

Укладачі:
доктор педагогічних наук, доцент Андрій Гриценко,
кандидат історичних наук, доцент Олена Чумаченко

*Затверджено до друку вченою радою Глухівського
національного педагогічного університету імені
Олександра Довженка
(протокол № 4 від 29 травня 2024 р.)*

Белашов Валерій Іванович: життєпис, наукова і педагогічна діяльність - до 75-річчя від дня народження / Укладачі: А. П. Гриценко, О. А. Чумаченко. Глухів : ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 84 с. : фото. («Видатні імена та події Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»).

У біобібліографічному покажчику висвітлено основні етапи життя, науково-дослідну, педагогічну діяльність провідного фахівця України, дослідника Глухівського періоду в історії Гетьманщини, доцента Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Видання призначено науково-педагогічним працівникам, викладачам, аспірантам, здобувачам освіти, широкому загалу читачів.

УДК 016:929:[94 – 057.4 (477)]
© ГНПУ ім. О. Довженка, 2024

ПЕРЕДМОВА

Оновлений та доповнений біобібліографічний покажчик присвячено 75-річчю від дня народження видатного вченого, дослідника, історика України, доцента Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка **Валерія Івановича Белашова**.

Мета вже другого покажчика – ознайомити читача з відомими та деякими уточненими фактами із життєписом та творчою діяльністю, представити більш повний перелік наукових праць відомого вченого-історика. Його основні наукові розробки пов'язані з питаннями у сфері історії Гетьманщини та, перш за все, розвитку Глухівського періоду в історії Гетьманщини (1708-1786 рр.). Він є одним з творців цього нового напрямку в історії України, введеним Валерієм Івановичем в 1998 році на означення великих здобутків цього періоду в політиці, культурі та освіті.

До покажчика увійшли дані біографічного характеру, бібліографічні відомості про монографії, підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, наукові статті, тези доповідей на науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах, круглих столах, а також публікації про В. І. Белашова. Представлені джерела охоплюють період з 1984 по 2021 роки. Матеріал розташовано в хронологічній послідовності, а в межах кожного року – за алфавітом публікацій.

Для зручності використання покажчик забезпечено довідковим апаратом – іменним покажчиком співавторів праць доцента В. І. Белашова.

Всі бібліографічні описи виконано мовою оригіналу відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з

інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Слова та словосполучення скорочено відповідно до ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила».

Біобібліографічний покажчик буде цікавий здобувачам загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти, аспірантам, викладачам, науковим співробітникам, фахівцям у галузі історії України та методики викладання навчальних предметів громадянської та історичної освітньої галузі.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні читачі, у ваших руках нове видання з серії «Видатні імена та події Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка». За своєю значимістю це особливе видання.

Кожен біобібліографічний покажчик – завжди важлива подія в науковому житті нашого закладу вищої освіти. Покажчик праць ученого Валерія. Белашова – своєрідний підсумок його наукової, педагогічної та громадської діяльності як у стінах нашого педагогічного вишу, що за чотири десятиліття для нього став рідним, так і поза його межами.

Ніхто не пізнає дороги, не пройшовши нею. Тернисті шляхи науковця, що шукає, помиляється, перемагає і знаходить, не зрівняти ні з чим. Початок наукового шляху – лише погляд за сподіваний горизонт наукових здобутків. Далеко не кожному, хто спробував торувати свою стежку в нетрях науки, це вдавалося. Успішний початок не завжди винагороджується науковим результатом. Не кожному під силу здолати важку дорогу наукових пошуків. Проте є винятки, коли ця титанічна праця приносить свої плоди, «оплачується» статтями, великим авторитетом серед однодумців та опонентів у науковому світі.

Запропоноване вашій увазі наукове видання – не просто спроба створити черговий біобібліографічний покажчик праць авторитетного науковця, а перш за все, увіковічнити пам'ять передчасно померлого майже рік тому в липні 2022 року, Валерія Івановича, посвідчити і зафіксувати його наукові здобутки та досягнення. Адже зроблене і досягнуте людиною не проходить без сліду. Безперечно його ґрунтовні напрацювання з дослідження Глухівського періоду в історії Гетьманщини (1708-1786 рр.) вже стали надбанням вітчизняної історіографії та визнаються іноземними дослідниками історії Гетьманщини. Також багаторічна

праця Валерія Івановича на освітянській ниві, спочатку три роки в середній школі, а потім чотири десятиліття в стінах нашого «сивочолого красеня» Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, безперечно, проросли в душах тисяч вдячних студентів – здобувачів освіти, закарбувалися назавжди в їх пам'яті, а для більшості з них стали справжнім дороговказом у професійній діяльності вчителя та відповідальної і жертовної людини, яким, перш за все, і був учений В. І. Белашов.

Структура покажчика передбачає наявність таких основних розділів:

1. Основні етапи життя та діяльності Валерія Белашова.
2. Бібліографія наукових праць В. І. Белашова.
3. Цитати із наукових робіт та статей В. Белашова.
4. Валерій Белашов: спогади, роздуми.
5. Спогади і думки сучасників про Белашова В. І.

Звісно, пропонований покажчик не є повним та досконалим. І річ не лише в тому, що укладання бібліографічного чи біобібліографічного покажчика є дуже кропіткою та складною працею. Валерій Іванович Белашов став відомим, як ініціатор уведення наукового поняття «Глухівський період в історії Гетьманщини», активно займаючись історико-археологічними дослідженнями та завдяки археологічним й історичним джерелам він підтвердив заснування Глухова наприкінці Х століття, з наступним святкуванням на державному рівні 1000-річчя з дня заснування міста Глухова в 1992 році. Однак охопити всі аспекти його багатогранної діяльності, як вченого, дослідника, педагога, Людини просто неможливо.

***Керівник видавничого проєкту:
Ректор Глухівського національного педагогічного
університету імені Олександра Довженка, доктор історичних
наук, професор
Олександр Іванович Курок***

Белашов Валерій Іванович

Доцент (1996), завідувач кафедри суспільних дисциплін (1990), соціально-економічних дисциплін (1996-2010), історії (2010-2011), «Відмінник освіти України» (2009).

ОСНОВНІ ЕТАПИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ДОЦЕНТА В. І. БЕЛАШОВА

Народився Валерій Іванович 16 квітня 1949 року в м. Глухів Сумської області.

РОДИНА:

Батько – Белашов Іван Костянтинович (1907-1994) –військовослужбовець, полковник.

Мати – Белашова Євдокія Пантеліївна (1916–1997) – фельшер-акушер.

Дружина – Белашова Олена Федорівна (нар. 1952 р.) – випусниця Глухівського технікуму електрифікації та гідромеліорації (1973 р., завершення). Одружилися 5 серпня 1978 р. Працювала на заводі «Сатурн», зараз на заслуженому відпочинку.

ЖИТТЄПИС: крок за кроком

1964 р. - закінчив Глухівську восьмирічну школу № 6 (навчався з 1956 року).

1964 - 1968 рр. - навчався на відділенні «Електрифікація сільського господарства» Глухівського технікуму гідромеліорації і електрифікації сільського господарства.

1968 - 1969 рр. - працював на Глухівському заводі «Електропанель» контролером відділу технічного контролю (ВТК). У 1968 році вступив на заочне відділення історичного факультету Харківського державного університету.

1969 - 1973 рр. – працював електромонтером 5-го розряду електролабораторії Глухівського району електромереж.

1968 - 1974 рр. – навчався на історичному факультеті **Харківського державного університету імені О. М. Горького** (одночасно в 1969-1973 рр. - працював електромонтером 5-го розряду електролабораторії Глухівського району електромереж, брав участь в завершенні повної електрифікації Глухівського і Кролевецького районів. У 1973 – 1976 рр. – працював електромонтером з установлення електророзподільників, інженером-інспектором, інспектором Глухівського міжрайонного відділення енергозбуту «Харківенерго»).

1973 – 1976 рр. - переведений до Глухівського міжрайонного відділення енергозбуту «Харківенерго» на посаду електромонтера з установлення електророзподільників, інженер-інспектора та інспектора. За успішне виконання своїх обов'язків був нагороджений декількома грамотами.

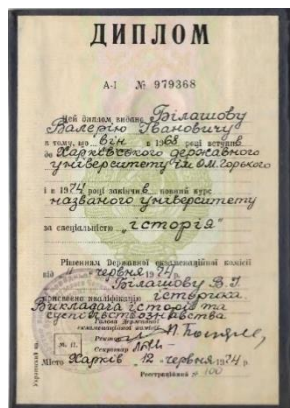
12 червня 1974 р. - закінчив заочне відділення історичного факультету Харківського університету імені О. М. Горького за спеціальністю «Історія». Рішенням Державної екзаменаційної комісії - присвоєна кваліфікація історика, викладача історії і суспільствознавства (А-І № 979368)

1976 - 1979 рр. - працював учителем історії, суспільствознавства та правознавства Глухівської зразкової середньої школи № 2.

Листопад 1979 р. - обраний за конкурсом асистентом кафедри марксизму-ленінізму Глухівського державного педагогічного інституту імені С. М. Сергєєва-Ценського.

1981 р. - підвищував кваліфікаційний рівень в Інституті підвищення кваліфікації викладачів суспільних наук при Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка (нині – Київського національного університету імені Тараса Шевченка) і виконав встановлений для нього план навчальної і наукової роботи.

1983 - 1985 рр. - знаходився на стажуванні на кафедрі історії КПРС Київського державного педагогічного інституту імені О. М.

Горького (нині – Український державний університеті імені М. П. Драгоманова).

Вересень 1985 р. – призначений **старшим викладачем кафедри марксизму-ленінізму** Глухівського державного педагогічного інституту імені С. М. Сергєєва-Ценського.

1986 – 1987 рр. - **навчання в річній аспірантурі Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького** (нині – Український державний університеті імені М. П. Драгоманова). В цей час працював у республіканських та обласних архівах, вивчав досвід викладання суспільних наук у закладах вищої освіти України. Підсумки цього дослідження, частково знайшли відображення у перших публікаціях ученого - історика. Одержав реальну можливість опрацювання даних давньоруських і козацьких літописів, що відносились до історії міста Глухова, Глухівського князівства та Глухівського періоду історії Гетьманщини (1708 - 1782 рр.). Також у цей час - були опрацьовані і дані археологічних досліджень в окрузі міста Глухова, зокрема професора Д. Я. Самоквасова.

1987 р. - публікація історико-краєзнавчого нарису з історії Глухова у путівнику «Золоте ожерелля Сумщини», виданого у харківському видавництві «Прапор»¹.

Січень 1987 р. - призначено **проректором з ідейно-виховної роботи Глухівського державного педагогічного інституту імені С. М. Сергєєва-Ценського**. Це був час початку другого етапу перебудови (січень 1987 - літо 1988 років), коли на перший план було поставлено завдання демократизації суспільного життя, в тому числі демократизації і гуманітаризації викладання, змін у студентському житті і підвищення студентської суспільно-політичної активності. Перший і другий аспекти були поставлені у Глухівському учительському інституті на перші місця. Якщо перший аспект ще в значній мірі залежав від рішень «зверху», то другий залежав від внутрішньовузівської роботи. Саме тут В. І. Белашовим, разом з викладачами кафедри марксизму-ленінізму було досягнуто значного успіху.

¹ Белашов В. И., Єроха Н. С. Глухов. *Белашов В. И., Диброва Г. В., Єроха Н. С., Луговской А. В. Золотое ожерелье Сумщины: Путівль, Глухов, Ромны: путеводитель* / Редакторы: Т. П. Мартыняк, А. Д. Мильская. Харьков: Прапор, 1987. С. 60 – 96.

Його безпосереднім проявом стало розроблення і втілення під час проведення, узгодженого з Міністерством народної освіти УРСР експерименту з комплексної оцінки навчальної і суспільно-політичної активності студента, котра поруч з навчальною враховувала студентську науково-дослідницьку, суспільно-політичну, культуро-масову і спортивну роботу студентів. У підсумку було розроблено і апробовано журнал суспільно-політичної активності студента з його реалізацією у навчально-виховному процесі, включно з виставленням екзаменаційних оцінок.

27 квітня 1988 р. - Белашова В. І. за досягнуті успіхи у навчальній, виховній і суспільній роботі нагороджено **Почесною грамотою ректорату** Глухівського державного педагогічного інституту імені С. М. Сергєєва-Ценського.

Травень 1988 – травень 1990 рр. – призначений заступником завідувача кафедри марксизму-ленінізму.

Травень – вересень 1990 р. – завідувач кафедри марксизму-ленінізму (з червня 1990 р. - суспільних наук) Глухівського державного педагогічного інституту імені С. М. Сергєєва-Ценського. Це були роки поступової відмови від марксистко-ленінських засад викладання суспільних наук і виховання студентської молоді, роки пошуку моделі соціально-політичних знань

студентів
тодішніх
закладів
вищої освіти,
корегування
діючих і
розробки
робочих
програм у

проблемному викладі, подолання дефіциту нових підручників і навчально-методичних посібників Велика увага надавалась створенню належних передумов, проблемам організації нових форм і методів навчання і виховання.

Вересень 1991 р. – ініціатор здійснення ґрунтовних археологічних досліджень, з проведенням розкопок, в центральній частині міста з метою підтвердження тисячоліття міста Глухова та вивчення потужності культурного шару гетьманської столиці. Входив до складу **Глухівської археологічної експедиції**, у 1995, 1999 роках був її начальником. За десять років археологічних досліджень, експедицією було локалізовано мисовидний

дитинець давньоруського Глухова кінця X - XI ст., виявлено давньоруські культурні шари XII - XIII ст., другої половини XIII - XIV ст., шари другої половини XVII - XVIII ст., та встановлено повне представництво на його території ранньослов'янських культур північного Лівобережжя (зарубинецької - II ст. д. н. е. - I ст. н. е.; київської - III - V ст.; колочинської - VI - VII ст.; волинцевської - VIII - IX ст.).

Вчений також досліджував та розробляв проблематику українського державотворення і функціонування державних органів влади у другій половині XVII – XVIII ст., зокрема «Глухівського періоду» в історії Гетьманської України.

1992 – з нагоди відзначення 1000-літнього ювілею міста Глухова В. І. Белашовим було підготовлено до друку і видано у київському видавництві «Україна» монографічне дослідження під назвою **«Глухів - забута столиця гетьманської України»**, яке набуло широкої популярності і попиту.

15 листопада 1993 р. - В. І. Белашова з посади старшого викладача було переведено на посаду доцента кафедри суспільних наук (в. о. доцента) за контрактом. До 120 літнього ювілею Глухівського учительського інституту, у складі авторського колективу підготував і як голова редакційної колегії забезпечив видання книги «Глухівський учительський інститут (1874 - 1994 рр.)»² В ній відображено головні віхи створення, становлення та розвитку першого учительського інституту в Україні.

1994 р. - за сумлінну працю, особистий внесок у підготовку спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність Валерія Івановича було нагороджено **Почесною грамотою Міністерства освіти України.**

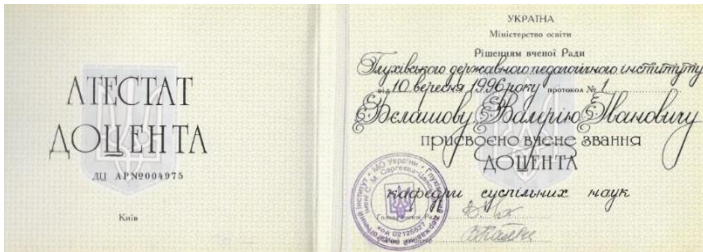
1995 р. - вчений розпочав підготовку до друку посібника для учбової і наукової роботи студентів та учнів середніх шкіл «Глухів - столиця гетьманської і Лівобережної України до «Глухівського періоду» історії України (1708 - 1782 рр.)»³

Посібник, з грифом Міністерства освіти України було видано у 1996 році коштом Глухівського державного педінституту та Глухівського хлібокомбінату у типографії Глухівської міської друкарні. В ньому з нових методологічних засад розглянуто роль і місце останнього періоду української автономної державності, сутність тогочасних українсько-російських відносин. Для поглибленого вивчення цього періоду рекомендовано широке коло історико-літературних та архівних джерел.

² Белашов В. І., Гурець М. П., Заїка В. В. Глухівський державний педагогічний інститут (1874 – 1994 рр.). Суми : ВВП «Мрія» ЛТД, 1994. 79 с.

³ Белашов В. І. Глухів - столиця Гетьманської і Лівобережної України : Посібник для учбової і наукової роботи студентів та учнів середніх шкіл до «Глухівського періоду» історії України (1708 - 1782 рр.) / Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергєєва – Ценського; Рецензенти: кандидат історичних наук, доцент М. П. Стожок, старший науковий співробітник В. В. Вечерський. Глухів, 1996. 145 с

10 вересня 1996 року - рішенням вченої ради Глухівського державного педагогічного інституту (протокол № 1) - присвоєно

вчене звання **доцента кафедри суспільних наук**, з послідуочим підтвердженням Міністерства освіти України. Цього року кафедра одержала назву кафедри соціально-економічних дисциплін. Атестат доцента ДЦ АП №004975).

2 лютого 1998 р. – обійняв посаду **завідувача кафедри**

соціально-економічних дисциплін.

1998 - 2010 рр. – завідувач кафедри соціально-економічних дисциплін Глухівського державного педагогічного інституту імені С. М. Сергєєва-Цєнського (у 2001 - 2008 рр. - Глухівського державного педагогічного університету; у 2008 - 2009 рр. - Глухівського державного педагогічного університету імені Олександра Довженка; у 2009 - 2010 рр. - Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка).

Зосереджуючи увагу викладачів на організації якісного освітнього процесу та ефективної наукової роботи В. І. Белашов, що перебував на цій посаді протягом майже півтора десятки років, зумів досягти значних успіхів. 1998 – 2000 рр. – наукова діяльність у рамках виконання державної бюджетної теми «Гетьманські столиці - осередки національно-державницьких процесів в Україні у XVII - XVIII ст.» Проміжний і кінцевий результати цього важливого дослідження були задепановані в

Інституті науково-технічної інформації у грудні 1998 та 2000 років (Глухів, 1998. 67 с. № держреєстр 0197 V 000709; Глухів, 2000. 205 с. № держреєстр. 0197 V 000709).

Травень 1998 р. - кафедрою соціально-економічних дисциплін у Глухівському педагогічному інституті було проведено наукову конференцію «Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження (творча спадщина родини Марковичів)»⁴ за співпраці з Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького, Інститутом історії, Інститутом історіографії і джерелознавства ім. С. М. Грушевського НАН України.

1999–2009 рр. - науковий співробітник Державного історико-культурного заповідника «Глухів» (з 2009 р. - Національного заповідника «Глухів»). Частина праць В. І. Белашова увійшла до джерельної бази проекту історико-культурного заповідника у місті Глухові. Вчений входив до складу редакційних колегій перших збірок матеріалів конференцій, проведених цим закладом.

12 січня 2001 р. - за вагомий внесок у розвиток міста Глухова, наукову роботу з вивчення його історико-культурної спадщини, В. І. Белашову було присвоєно звання «Професіонал року - 2000».

2001 р. - працював над створенням першої частини експозиції історико-педагогічного музею університету, після одержання Глухівським державним педагогічним інститутом статусу університету.

2002 р. - працював науковим консультантом створення нової експозиції Глухівського краєзнавчого музею. У грудні цього ж року, за виконання цієї роботи, при відкритті експозиції одержав Почесну грамоту Міністерства культури і мистецтв України.

⁴ Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження (Творча спадщина родини Марковичів): [матеріали наукової конференції 28-29 травня 1998 р. м. Глухів] / За загальною редакцією Ю. С. Шемшученка; Упорядники: В. І. Акуленко, Н.В. Артикуч. Київ : Ін Юре, 1999. 234 с.

2003 р. - у київському видавництві гуманітарної літератури «Абрис», вийшла написана разом з дослідником історії української

архітектури В. В. Вечерським, **монографія «Глухів»**⁵, яка увійшла до серії «Малі історичні міста України». Її було видано на замовлення Державного комітету телебачення та радіомовлення України за Національною програмою соціально значущих програм.

2004 р. - за досягнення у навчальній, науковій і виховній роботі студентів В. І. Белашов одержав **грамоту обласного управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації**.

2005 р. - за багаторічну роботу та вагомий внесок у справу підготовки педагогічних кадрів одержав **Почесну грамоту Міністерства освіти і науки України**.

2005 р. - видання монографії «Глухів - столиця Гетьманщини. (До «Глухівського періоду» історії України (1708 - 1782 рр.).)»⁶ у редакційно-видавничому відділі Глухівського

⁵ Вечерський, В., **Белашов В.** Глухів : монографія. Київ: Видавництво гуманітарної літератури «Абрис», 2003. 168 с.; іл. (Серія : «Малі історичні міста України»).

⁶ Белашов В. І. Глухів столиця Гетьманщини (До Глухівського періоду історії України (1708 -1782 рр.)) : [монографія] / Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергеева – Ценського, Державний історико-культурний

педуніверситету (Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. 220с.) для поглибленого вивчення історії Гетьманської України. Важливе навчально-методичне забезпечення в результаті приєднання України до Болонського процесу та чітким поділом годин на аудиторну, самостійну і індивідуальну роботу. У монографії з нових методологічних і теоретичних засад розглянуті основні аспекти змісту, роль і значущість одного з найважливіших періодів української державності, головна увага приділена гетьманській столиці Глухову від найдавніших часів до середини першого десятиліття 2000-х років.

2005 р. - В. І. Белашов став співавтором рекомендованого Міністерством освіти і науки посібника «Сумщина в історії України» для учнів 5 - 11 класів загальноосвітніх шкіл (Суми: МакДен)⁷.

2006 р. - видано навчальний посібник «Гетьманщина мовою документів і матеріалів другої половини XVII - XVIII ст. Хрестоматія - посібник.» (Глухів: РВВ ГДПУ⁸). У посібнику підібрані найважливіші документи і матеріали періодів становлення і функціонування української державності цього часу. Більшість з них у радянській історіографії майже або ж ніколи не використовувалось, особливо в навчальній літературі.

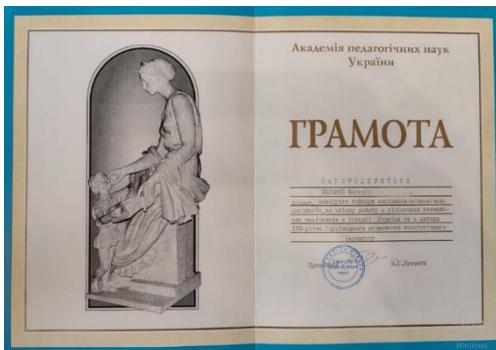
2006 - лауреат міського конкурсу «Професіонал 2006 року» в номінації «Наукові здобутки».

заповідник у місті Глухові; Рецензенти: Казьмирчук Г.Д., професор, доктор історичних наук, М.П. Стожок, кандидат історичних наук. Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. 220 с.: іл.

⁷ Сумщина в історії України: Навчальний посібник для 5 – 11 класів загальноосвітніх шкіл. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. / авт.-упоряд.: Белашов В. І., Белінська Л. І., Близнюк А. М., Голубченко В. Ю., Звагельський В. Б., Карпенко М. П., Кажан С. Г., Корогод Б. Л., Корогод Г. І., Клименко В. А., Сергійчук І. М., Турков В. В., Яременко М. Ф.; Рецензенти: В. П. Андрущенко, І. П. Мозговий, Ю. С. Шемшученко. Суми: Видавництво «МакДен», 2005. 496 с.

⁸ Гетьманщина мовою документів і матеріалів другої половини XVII-XVIII ст. : зб. док. і матеріалів: хрестоматія-посіб. / уклад. В. І. Белашов ; Глухівський держ. історико-культурний заповідник у місті Глухові. Глухів : РВВ ГДПУ, 2006. 184 с.

2006 – 2007 рр. – діяльність вченого з вивчення матеріалів і підготовці до друку обласного тому «Зводу пам'яток історії та культури України по Сумській області»⁹. Джерельною базою

вдання є матеріали державного архіву Сумської області, Центрального архіву Міністерства оборони Російської Федерації, архівів Сумського обласного та Глухівського міського об'єднаного військоматів. 2007 р. - за участі В. І. Белашова та

власним фінансуванням вийшла збірка матеріалів «Пам'ятки історії міста Глухова та населених пунктів Глухівського району». Є автором і співавтором 134 науково-довідкових статей (1-е вид. Глухів: РВВ ГДПУ, 2007).

2009 р. - з нагоди 60 - річного ювілею В. І. Белашова було нагороджено нагрудним знаком «Відмінник освіти України». До ювілею, довідково-бібліографічний відділ бібліотеки Глухівського учительського університету видав персональну автобіографічну довідку з оглядом його головних праць (Глухів, 2009).

2009 – 2010 рр. - як завідувач кафедри В. І. Белашов разом з викладачами історії та історії української культури підготував відкриття у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка нової спеціальності «Середня освіта (Історія)». Для її відкриття, кафедру у 2010 році було перейменовано на кафедру історії,

⁹ Пам'ятки історії міста Глухова та населених пунктів Глухівського району. Матеріали з підготовки «Зводу пам'яток історії та культури України по Сумській області». 1-е вид. Глухів: РВВ ГДПУ, 2007. 154 с.

2011 р. - ліцензування спеціальності «Середня освіта (Історія)» та перший набір здобувачів вищої освіти.

1 липня 2011 р. - після завершення ліцензування спеціальності В. І. Белашов за власним бажанням звільнився з посади завідувача кафедри, з залишенням на посаді доцента. Розробив робоча програми з курсів «Археологія», «Історіографія та

джерелознавство історії України», спецкурсу «Глухівщина в історії гетьманщини», з їх наступним викладанням.

2014 – 2019 рр. - член редакційної колегії фахового видання «Історичні студії суспільного прогресу» (м. Глухів, кафедра історії, правознавства та методики навчання ГНПУ ім. О. Довженка).

2015 р. – Керівник студента Андрія Клюєва, який виборов III місце у Конкурсі наукових робіт з історії (м. Переяслав-Хмельницький).

1 березня 2015 року, звільнився з посади доцента у зв'язку з виходом на пенсію. Перебуваючи на пенсії, продовжував дослідницьку роботу.

2015 - брав участь у написанні і виданні книги «Глухів. Випробування війною», де він є автором розділів «Глухівська операція 1943 року» та «Вшанування пам'яті» (Київ: Новий друк, 2015. с. 123 – 151, 189 - 185). Входив до складу робочої групи Глухівської міської ради з питань розвитку Глухова як історико-

культурного центру України з перетворенням його на центр міжнародного туризму.

11 жовтня 2018 р. - повернувся на посаду доцента кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка.

Квітень 2019 р. - нагороджений Грамотою Сумської обласної ради до 70-річного ювілею за багатолітню працю.

Червень 2019 р. - видав найбільш повне монографічне дослідження «Глухів - столиця Гетьманської України (1708 - 1782 рр.): (від перших поселень до сучасності).» (Суми: Фабрика друку)¹⁰.

До 70-річчя з дня народження Валерія Івановича в науковому виданні «Історичні студії суспільного прогресу» було опубліковано статтю [3] про його життєвий і науковий шлях. **Педагогічний стаж – 45 років**

Навчальні посібники і наукові праці широко використовуються у навчальних закладах всіх рівнів акредитації, особливо при вивченні «Глухівського періоду» в історії

¹⁰ **Белашов В. І.** Глухів – столиця Гетьманської України (1708 – 1782 рр.): (від перших поселень до сучасності) / Рецензенти : Г. Д. Казьмирчук, В. І. Абакумова, І. В. Мошик. Суми: ТОВ «ВПІ «Фабрика друку», 2019. 420 с. (17,5 д. а.).

гетьманської України, у дослідницькій, краєзнавчій, просвітницькій і виховній роботі¹¹

Наукову спадщину вченого і педагога В. І. Белашова становлять понад 150 праць. Серед них:

- 10 монографій;
- 5 навчальних посібників;
- понад 20 наукових статей;
- понад 50 доповідей на міжнародних, всеукраїнських, регіональних, міжвузівських, вузівських конференціях, тематичних читаннях та тез доповідей;
- 2 депонованих рукописів;
- близько 100 публікацій у всеукраїнських, обласних і регіональних часописах, газетах та видавництвах;

НАГОРОДИ

Грамоти:

Почесна грамота Міністерства освіти України (1994) - за сумлінну працю, особистий внесок у підготовку спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність.

Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2005) - за багаторічну роботу та вагомий внесок у справу підготовки педагогічних кадрів.

Почесна грамота Міністерства культури і мистецтв України (2002) - за наукове консультування нової експозиції Глухівського краєзнавчого музею.

Грамота управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації (2004) - за досягнення у навчальній, науковій і виховній роботі студентів.

¹¹ До 70-річчя Валерія Івановича Белашова. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Чумаченко О. А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск VII. Глухів: ПБВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2019. С. 246 – 250. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/do_70-richchya_valeriya_ivanovycha_byelashova.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.).

Біографія Валерія Івановича Белашова за матеріалами Відомчого архіву Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Валерій Белашов інститутським викладачем став порівняно пізно – в 30-річному віці. Він народився 16 квітня 1949 р. у м. Глухів Сумської обл. в родині службовців. Першу освіту здобув 1968 р. на відділенні «Електрифікація сільського господарства» Глухівського технікуму гідромеліорації та електрифікації ім. С.А. Ковпака, а другу – університетську, під час роботи в Глухівському районі електромереж, на заочному відділенні історичного факультету Харківського державного університету імені О.М. Горького, одержавши диплом із присвоєнням кваліфікації історика, викладача історії та суспільствознавства [1; 4; 11].

Був призначений на посаду викладача історії КПРС на кафедрі марксизму-ленінізму Глухівського державного педагогічного інституту імені С.М. Сергєєва-Ценського з погодинною оплатою з 10 вересня 1979 р., продовжуючи працювати з грудня 1976 р. учителем історії та суспільствознавства в Глухівській зразковій середній школі № 2. Управління викладання суспільних наук міністерства вищої та середньої спеціальної освіти Української РСР у жовтні 1979 р. дозволило ректору Глухівського державного педагогічного інституту імені С.М. Сергєєва-Ценського І.Т. Качану, як виключення, оголосити конкурс на заміщення вакантної посади асистента кафедри марксизму-ленінізму, яку згідно рішення ради Глухівського педінституту з 12 листопада 1979 р. обійняв В.І. Белашов. Уже в листопаді 1981 р. він проходив стажування в Інституті підвищення кваліфікації викладачів суспільних наук при КДУ ім. Т.Г. Шевченка, а два роки (1983–1985) був стажистом-дослідником Київського педінституту. Президія Республіканської Ради в галузі історії КПРС та партійного будівництва в довідці за підписом ученого секретаря Республіканської Координаційної Ради В.В. Мусієнко схвалила 18 березня 1984 р. тему кандидатської дисертації «Діяльність Комуністичної партії з удосконалення

викладання суспільних наук у вищих навчальних закладах. За два роки стажування в Києві, Харкові, Одесі та Львові зібрав архівний матеріал для написання дисертації, по темі якої станом на червень 1985 р. мав 4 публікації. Склав кандидатські мінімуми, однак у країні розпочалася «Перебудова» та тема потребувала уточнення [1; 2; 5; 11; 14; 16].

У цей час В.І. Белашов став відомим краєзнавцем, а до серпня 1984 р. підготував першу частину путівника по Глухову (план здати в друк у 1986 р.), активно публікувався в місцевій пресі (10 статей). За цей період прочитав близько 200 лекцій перед населенням Глухова та району. Одночасно з цим, вже станом на 1985 р. вів дослідницьку діяльність із встановлення більш ранньої дати згадки м. Глухова. Згідно рішення ради Глухівського педінституту був обраний на посаду старшого викладача кафедри марксизму-ленінізму з 27 вересня 1985 р. За наказом міністерства освіти УРСР і за підписом заступника міністра В.М. Курила був прикомандирований до річної аспірантури Київського державного педінституту ім. О.М. Горького з 1 січня 1986 р. [1; 2; 7; 9; 11].

Для подальшої активізації ідейно-виховної, культурно-масової та фізкультурної роботи в інституті, координації роботи деканатів, кафедр, кураторів і громадських організацій з виховної роботи зі студентами з 22 січня 1987 р. на громадських засадах у Глухівському педагогічному інституті було введено посаду проректора з виховної роботи. Цю посаду й обійняв В.І. Белашов. У обов'язки проректора входило: планування, організація ідейно-виховного, морального, трудового, естетичного та фізичного виховання студентів; контроль за станом виховної роботи серед здобувачів, діяльності рад студентського самоврядування, впровадження журналу суспільно-політичної активності; керівництво оформленням наочної агітації навчальних приміщень і гуртожитків. Після обрання заступником завідувача кафедрою марксизму-ленінізму з 17 травня 1988 р. він залишив попередню посаду (одна з назв – проректор із ідейно-виховної роботи) [1; 6; 8; 10; 11].

З 15 травня 1990 р. був призначений в.о. завідувача кафедри марксизму-ленінізму, а вже з 4 вересня цього ж року звільнений,

залившись старшим викладачем кафедри через необхідність завершення роботи над кандидатською дисертацією. Станом на вересень 1990 р. ученим вже було видано 11 публікацій на тему дисертації та дві статті в енциклопедичному збірнику «Великий Жовтень і громадянська війна на Україні» (1987 р.). Також у 1987 р. побачила світ стаття про Глухів у путівнику російською мовою «Золотое ожерелье Сумщины». З 1 жовтня 1990 по 1 січня 1991 р. В. І. Белашов проходив підвищення кваліфікації на кафедрі політичної історії Київського університету.

З проголошенням незалежності України та в відповідності з Законом України «Про освіту», в умовах повної відсутності нових підручників і учбових посібників, він розробив і ввів курси з історії України на факультетах підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і підготовки педагогічних працівників початкових класів, історичного краєзнавства на факультеті дошкільного виховання, а також спецкурс «Проблеми міжнаціональних відносин» на факультеті підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін. Також Валерій Іванович розробляв нові плани та методичку організації, проведення семінарських занять, передбачаючих вивчення нової літератури з історії, державних документів України, використовував більшу різноманітність активних форм і типів семінарів. Станом на жовтень 1993 р., у відповідності з рішенням кафедри, завершив у рукописному варіанті написання учбового посібника для студентів «Глухів – столиця гетьманської України. 1708 – 1782 рр.», а також монографію «Глухів – забута столиця гетьманської України», яка вийшла з друку в видавництві «Україна» в 1992 р. За цією темою дослідник підготував 8 публікацій, загальним об'ємом два друкованих аркуші. До республіканського видавництва «Абрис», у співавторстві, подано монографію «Забута столиця України. Культурно-історичні студії Глухова». На основі опублікованих праць передбачався захист кандидатської дисертації. Белашов Валерій Іванович брав участь у обласних і міжвузівських конференціях в якості голови редакційної колегії, в підготовці та редагуванні збірника матеріалів науково-практичної конференції «Історико-культурна спадщина Глухівщини», присвяченої 1000-літтю м. Глухова. У вересні-жовтні 1991 р. і в червні-жовтні 1992 р. він працював за сумісництвом науковим співробітником археологічної експедиції Глухівського міськвиконкому та

Сумського обласного відділення Українського фонду культури [1; 3; 10; 11; 13; 16].

З 15 листопада 1993 р. почав працювати на посаді доцента кафедри суспільних наук за контрактом. До 120-літнього ювілею Глухівського учительського інституту, у складі авторського колективу підготував і як голова редакційної колегії забезпечив видання книги «Глухівський учительський інститут (1874–1994 рр.)». Протягом 1993–1996 рр. удосконалив розроблені раніше курси, зокрема, історію України на факультеті підготовки вчителів початкових класів, а також спецкурси з історичного та мистецтвознавчого краєзнавства на факультеті дошкільного виховання та підготовки вчителів початкових класів, спецкурс «Проблеми міжнаціональних відносин» на заочному відділі того ж факультету. За затвердженою міністерством освіти теми «Історико-культурна спадщина Глухова як столиці Гетьманщини ХУІІІ ст. в контексті розвитку України» активно працював над дослідження питань «Глухівського періоду» історії України. У відповідності з рішенням кафедри, завершив видання посібника для учбової та наукової роботи студентів і учнів середніх шкіл до «Глухівського періоду» історії України (1708–1982 рр.) під назвою «Глухів – столиця гетьманської і Лівобережної України» [1; 2; 6; 10; 12; 15].

У 1993 р. був членом редакційної колегії по підготовці до друку матеріалів науково-практичної конференції: «Використання народознавчого, краєзнавчого матеріалу в навчально-виховному процесі (Глухів, 1993); у 1994 р. – членом редакційної колегії по підготовці до друку матеріалів міжвузівської науково-практичної конференції, присвяченої 120-річчю Глухівського педагогічного інституту та 100-річчю з дня народження його випускника О. Довженка. Крім зазначеного, був відповідальним редактором наукової конференції, присвяченої 250-річчю з дня народження М.С. Березовського (Глухів, 1995); членом редколегії по підготовці до друку тез науково-практичної конференції, присвяченого 30-літтю педагогічного факультету Глухівського педінституту.

10 вересня 1996 р. – рішенням ученої ради Глухівського державного педагогічного інституту В.І. Белашову було присвоєно вчене звання доцента по кафедрі суспільних наук із послідуочим рішенням Атестаційної колегії міністерства освіти України від 24 квітня 1997 р. Цього ж року кафедра одержала назву кафедри соціально-економічних дисциплін. Згідно рішення вченої ради Глухівського державного педагогічного інституту ім. С.М. Сергєєва-Ценського з В.І. Белашовим було укладено контракт на посаду завідувача кафедри соціально-економічних дисциплін терміном на 5 років з 6 лютого 1998 р. Потім він неодноразово продовжувався до 2011 р. У зв'язку з перспективою відкриття спеціальності 7.010.103 «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія», станом на березень 2005 р., разом із старшими викладачами В.А. Борисенком і В.В. Заїкою та асистентом А.В. Лісневським, а також відділом ліцензування, підготували всі необхідні матеріали для ліцензування цієї спеціальності [1; 8; 9; 10].

У 2006–2007 рр. разом із дружиною Оленою Федорівною тривала його діяльність із вивчення матеріалів і підготовці до друку обласного тому «Зводу пам'яток історії та культури України по Сумській області». Джерельною базою видання є матеріали державного архіву Сумської області, Центрального архіву Міністерства оборони Російської Федерації, архівів Сумського обласного та Глухівського міського об'єднаного військоматів. Для поглибленого вивчення історії України з найбільш важливих і малодосліджених тем, підготував до друку в видавництві університету, в відповідності з усіма вимогами до грифу Міністерства освіти та науки України, навчальний посібник «Гетьманщина мовою документів і матеріалів другої половини XVII–XVIII ст. Хрестоматія – посібник» [1; 4; 6; 7].

2009 р., з нагоди 60-річного ювілею В.І. Белашова було нагороджено нагрудним знаком Міністерства освіти та науки України «Відмінник освіти України», згідно наказу № 290-К від 13 травня 2009 р. За багаторічну сумлінну роботу та вагомий внесок у справу підготовки педагогічних кадрів вченого двічі було

нагороджено Почесною грамотою Міністерства освіти України за підписом заступника міністра В.О. Зайчука в 2005 році та за підписом міністра С.М. Ніколаєнка (за сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність). Крім того, учений був нагороджений грамотою Академії педагогічних наук за плідну роботу з підготовки навчальних посібників із історії України та з нагоди 125-річчя Глухівського державного педагогічного інституту (за підписом президента В.Г. Кременя) Також за вагомий особистий внесок у створенні духовних цінностей та високу професійну майстерність був нагороджений почесною грамотою Міністерства культури та мистецтва України (за підписом державного секретаря В.Л. Стасюка).

Протягом 2009–2010 рр., як завідувач кафедри разом із викладачами, підготував відкриття в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка нової спеціальності «Середня освіта (Історія)». Для її відкриття, кафедру в 2010 р. було перейменовано на кафедру історії. 2011 р. було проведено ліцензування спеціальності «Середня освіта (Історія)» та перший набір здобувачів вищої освіти. 1 липня 2011 р., після завершення ліцензування спеціальності, В.І. Белашов за власним бажанням перейшов на посаду доцента [1; 2; 4; 11].

2015 р. брав участь у написанні та виданні книги «Глухів. Випробування війною», де він є автором розділів «Глухівська операція 1943 р.» та «Вшанування пам'яті». Входив до складу робочої групи Глухівської міської ради з питань розвитку Глухова як історико-культурного центру України з перетворенням його на центр міжнародного туризму. У червні 2019 р. Валерій Іванович видав найбільш повне монографічне дослідження «Глухів – столиця Гетьманської України (1708–1782 рр.): (від перших поселень до сучасності)».

Передчасно помер 20 липня 2022 р., залишивши добру пам'ять і багатющу спадщину: 10 монографій, 5 навчальних посібників, понад 20 наукових статей, понад 50 доповідей на міжнародних,

всеукраїнських, регіональних, міжвузівських, тематичних читаннях і тез, а також більше 100 публікацій в всеукраїнських, обласних і регіональних часописах, газетах і видавництвах [1; 6; 9; 14; 17; 18].

Література та джерела

1. Валерій Іванович Белашов (1949–2022): біобібліогр. покажчик / Кафедра історії, правознавства та методики навчання Глухівського нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка; керівник вид. проєкту О.І. Курок; уклад.: А.П. Гриценко, С.П. Жукова, О.А. Чумаченко, О.Ф. Белашова. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2023. 68 с.: фото. («Видатні імена та події Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»). URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/1959> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

2. Валерій Іванович Белашов. Персональна бібліографічна пам'ятка / уклали: І. Л. Рувькова, Л. В. Лисенко, О. А. Басанець; Бібліотека Глухівського державного педагогічного університету імена Олександра Довженка. Глухів, 2009. 13 с.

3. Гриценко А.П., Колиєнко А.А. Глухівський учительський інститут: філософські засади заснування та функціонування. *Культурологічний альманах*. 2023. № 2. С. 157–162. URL: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.2.21> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

4. Гриценко А. Дослідник глухівського періоду в історії Гетьманщини. 20 липня минула річниця смерті доцента Глухівського національного педагогічного університету Валерія Івановича Белашова. *Глухівщина*. 2023. № 29. С. 2.

5. Гриценко А.П., Курок О.І. До питання періодизації історії Глухівського державного педагогічного інституту на рубежі ХХ–ХХІ століть. *Освіта і наука ХХІ століття: матеріали звітної наук.-практ. конф. викладачів*. Глухів, 4 трав. 2022 р. С. 48–49.

6. Гриценко А. Пам'яті Валерія Івановича Белашова (1949–2022). *Сіверянський літопис*. 2023. № 3. С. 141–142. URL: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/353/299> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

7. Гриценко А. Пам'яті Валерія Белашова, дослідника «Глухівського періоду в історії Гетьманщини». *Глухів.city*. 2023. URL: <https://hlukhiv.city/blogs/300863/pamyati-v-i-byelashova->

[doslidnika-gluhivskogo-periodu-v-istorii-getmanshini](#) (дата звернення: 07.04.2024 р.).

8. Гриценко А. Пам'яті видатного історика. До першої річниці смерті доцента Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Валерія Івановича Белашова. *Тиждень*. 2023. № 29 (1258). С. 4. 2023; № 30 (1259). С. 4.

9. Гриценко А. Пам'ять про дослідника дослідника «Глухівського періоду в історії Гетьманщини» [До річниці смерті Валерія Белашова]. *Сумський історичний портал*. 2023. URL: <https://history.sumy.ua/research/article/9745-hrytsenko-andrii-pamiat-pro-doslidnyka-hlukhivskoho-periodu-v-istorii-hetmanshchyny.html?fbclid=IwAR0ELH4YrVwErzfiSgXUfei8osIamO1qS3E9AwzC8e1nDbmF-ZIFz9h1Aww> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

10. Гриценко А. П. Розвиток Глухівського педагогічного інституту у 1990-х роках. *Сіверщина в історії України: збірник наукових праць / Національний заповідник «Глухів», Інститут історії України НАН України, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка*. Ніжин, 2022. Вип. 15. С. 140–147.

11. До 70-річчя Валерія Івановича Белашова. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / редкол.: Курок О.І. (гол.), Чумаченко О.А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В.М. (відп. ред.). Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Вип. VII. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2019. С. 246–250. URL:

http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/do_70-richchya_valeriya_ivanovycha_byelashova.pdf (дата звернення: 07.04.2024 р.).

12. Курок О.І., Гриценко А.П. Досвід формування професійної компетентності майбутніх учителів історії у Глухівському учительському інституті у 1874–1917 роках. *Сіверщина в історії України*. Вип. 13. Київ – Глухів: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2020. С. 233–237.

13. Курок, О., Гриценко, А., Крижанівський, В., Чумаченко, О. Глухівський інститут в 1917–1924 рр.: між

дерусифікацією та українізацією. *Сіверянський літопис*. 2023. № 1. С. 37–43. DOI: <https://doi.org/10.58407/litopis.230105> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

14. Курок О., Гриценко А. Заснування Глухівського учительського інституту. *Актуальні питання дослідження вітчизняної історії й викладання предметів громадянської та історичної освітньої галузі в умовах НУШ*: збірник наукових праць / редкол.: Гриценко А.П., голова, Чумаченко О.А., співголова та ін.. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2022. Вип. 1. С. 19–23.

15. Курок О.І., Гриценко А.П. Організація фахової підготовки майбутніх педагогів у Глухівському учительському інституті у 1870-х роках. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2022. Вип. 50, № 3, Ч. 1 С. 12–24. URL : <https://drive.google.com/file/d/182VCBkC9-qYdkozIj2mGgLebtmGkpLdo/view> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

16. Магар М. Валерій Белашов – автор книги. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1992. № 63 (10688). С. 1, 2.

17. Помер Валерій Белашов. *Сумський історичний портал*. 2022. URL: <https://history.sumy.ua/news/9579-pomer-valerii-bielashov.html> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

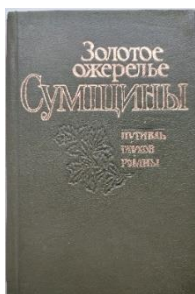
18. На 74-у році життя помер глухівський історик, викладач, науковець ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ БЕЛАШОВ *Кур'єр + ТРК «Глухів»*: обласна інформаційна газета. 2022. 21 липня. URL: <https://kourier.in.ua/6991-na-74-u-roc-zhittya-pomer-gluhivskiy-storik-vikladach-naukovic-valery-vanovich-byelashov.html> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

Автори: Андрій Гриценко, Анжеліка Голуб.

БІБЛІОГРАФІЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ ДОЦЕНТА В. І. БЕЛАШОВА

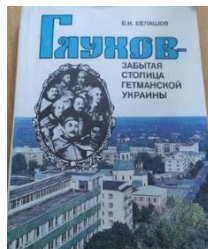
Найбільш важливі наукові та навчально-методичні праці:

Монографії

1. **Белашов В. И.,** Єроха Н. С. Глухов. *Белашов В. И., Диброва Г. В., Ероха Н. С., Луговской А. В. Золотое ожерелье Сумщины: Путивль, Глухов, Ромны: путеводитель* / Редакторы: Т. П. Мартыняк, А. Д. Мильская. Харьков: Прапор, 1987. С. 60 – 96.

2. **Белашов В. И.** Глухов – забытая столица гетманской Украины / Рецензент: кандидат исторических наук Н. П. Стожок. Київ : Україна, 1992. 132 с.

3. **Белашов В. И.,** Гурець М. П., Заїка В. В. Глухівський державний педагогічний інститут (1874 – 1994 рр.). Суми : ВВП «Мрія» ЛТД, 1994. 79 с.

4. Вечерський В., **Белашов В.** Максим Березовський і гетьманський Глухів : До 250-річного ювілею славетного композитора / Міністерство культури і мистецтв України, Глухівська міська Рада народних депутатів. Київ – Глухів : Видавництво «Українознавство», 1995. 31 с. : фот. цв. (Б-ка ж-лу "Пам'ятки України" ; кн. 24).

5. Глухів на зламі тисячоліть: історико-краєзнавчий нарис / **В. Белашов,** С. Жукова,

Ю. Коваленко, Ю. Москаленко, В. Панасюк; ред. М. Деркач, В. Шейко ; Глухівська міська рада, Глухівський держ. історико-культурний заповідник. Суми : АС-Медіа, 2002. 96 с.: іл.

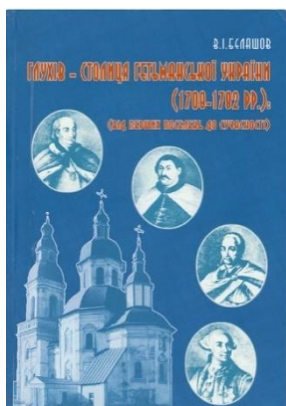
6. Вечерський, В., **Бєлашов В.** Глухів : монографія. Київ: Видавництво гуманітарної літератури «Абрис», 2003. 168 с.; іл. (Серія : «Малі історичні міста України»).

7. **Бєлашов В. І.** Глухів столиця Гетьманщини (До Глухівського періоду історії України (1708 -1782 рр.)) : [монографія] / Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергєєва – Ценського, Державний історико-культурний заповідник у місті Глухові; Рецензенти: Казьмирчук Г.Д., професор, доктор історичних наук, М.П. Стожок, кандидат історичних наук. Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. 220 с.: іл. URL:

https://drive.google.com/file/d/0B5WJgpeDYwJneFdIzI9jMThSVG8/vi ew?resourcekey=0-4-N8-FtyPo2wUiQ_4CFk_w (дата звернення : 25.03. 2023 р.)

8. Пам'ятки історії міста Глухова та населених пунктів Глухівського району. Матеріали з підготовки «Зводу пам'яток історії та культури України

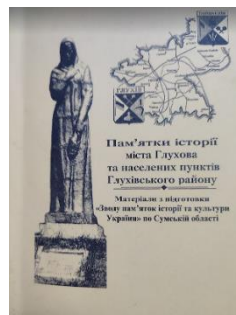

по Сумській області» / Автори-упорядники :

В. Белашов,

О. Белашова;

Управління культури і туризму Сумської обласної державної адміністрації, Обласна редакційна колегія «Зводу пам'яток історії та культури України» по Сумській області. 1-е вид. Глухів: РВВ ГДПУ, 2007. 154 с.

9. **Белашов В. І.**, Зайцева Н. О., Онопрієнко О. В., Федін О. В. Глухів. Випробування війною. Київ : Новий друк, 2015. 192 с., іл.

10. **Белашов В. І.** Глухів – столиця Гетьманської України (1708 – 1782 рр.): (від перших поселень до сучасності) / Рецензенти : Г. Д. Казьмирчук, В. І. Абакумова, І. В. Мошик. Суми: ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2019. 420 с. (17,5 д. а.).

Навчальні посібники

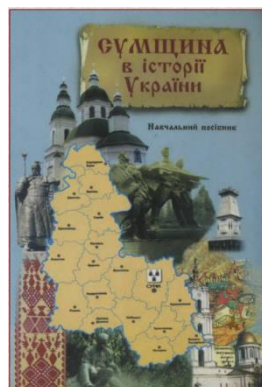
11. **Белашов В. І.** Глухів - столиця Гетьманської і Лівобережної України : Посібник для учбової і наукової роботи студентів та учнів середніх шкіл до «Глухівського періоду» історії України (1708 - 1782 рр.) / Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергєєва – Ценського; Рецензенти: кандидат історичних наук. доцент М. П. Стожок, старший науковий співробітник В. В. Вечерський. Глухів, 1996. 145 с.

12. Звагельський В., Приймак В., **Белашов В.** Давньоруський Глухів (за матеріалами археологічних досліджень 1991-1992 рр.) / Глухівський міськвиконком, Сумське обласне відділення Українського фонду культури; Відповідальний редактор В. Звагельський, Консультант О. Моця. Глухів, 1992. 18 с., іл.

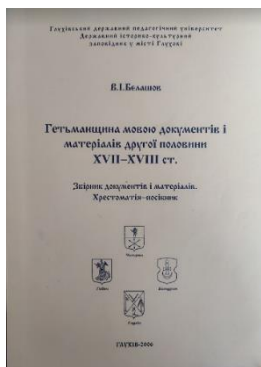
13. **Белашов В. І.**, Заїка В. В., Гурець М. П. Партизанський рух і Сумщина: матеріали до вивчення партизанського і підпільного рухів на Сумщині і Глухівщині у роки Великої Вітчизняної війни (1941-1943 рр.): посібник для навчальної і виховної роботи. Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. 96 с.

14. Сумщина в історії України: Навчальний посібник для 5 – 11 класів загальноосвітніх шкіл. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. / авт.-упоряд.: **Белашов В. І.**, Белінська Л. І., Близнюк А. М., Голубченко В. Ю., Звагельський В. Б., Карпенко М. П., Кажан С. Г., Корогод Б. Л., Корогод Г. І., Клименко В. А., Сергійчук І. М., Турков В. В., Яременко М. Ф.; Рецензенти: В. П. Андрущенко, І. П. Мозговий, Ю. С. Шемшученко. Суми: Видавництво «МакДен», 2005. 496 с. URL:

<https://history.sumy.ua/research/books/483-sumshchynavistoriiukrainynavchalnyiposibnyk.html> (дата звернення : 25.03. 2023 р.).

15. Гетьманщина мовою документів і матеріалів другої половини XVII - XVIII ст. Збірник документів і матеріалів.

Хрестоматія-посібник [для студентів неісторичних факультетів педагогічних університетів, педагогічних коледжів, педагогічних училищ, учнів ліцеїв, гімназій, старшокласників загальноосвітніх шкіл] / Укладач: **В. І. Белашов**; Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергєєва – Ценського, Державний історико-культурний заповідник у місті Глухові; Рецензенти: Шемшученко Ю.С., академік

НАН України, професор, доктор юридичних наук, Казьмирчук Г.Д., професор, доктор історичних наук, М.П. Стожок, кандидат історичних наук. Глухів: РВВ ГДПУ, 2006. 184 с.

Фахові публікації:

1. Белашов В.І. Бій за Глухів – міф чи реальність? *Сіверщина в історії України: збірник наукових праць*. / І. В. Мошик (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), В. І. Абакумова, Л. М. Бесов, С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, О. І. Курок, М. П. Недюха, Ю. О. Нікітін, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, М. А. Якименко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2020. Вип. 13. С. 311–315. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/181162/62-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,4 д.а.)

2. Заїка В., **Белашов В.** Ветерани в строю. *Пам'ятники України* : інформаційно-методичний щомісячний бюлетень Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. 1985. № 63. С. 26 – 28.

3. **Белашов В. І.** Визволення міста Глухова (1943 р.) мовою документів. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Чумаченко О. А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск VII. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2019. С. 224 – 232. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/byelashov_v._i._vyzvolennya_mista_gluhova_1943_r._movoyu_dokumentiv.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.).

4. **Белашов В.** Гетьманська столиця. *Музика*: науково-популярний журнал з питань музичної культури. 1996. № 1 (301). Січень – лютий. С. 4 - 5.

5. **Белашов В. І.** Глухівська операція 1943 року. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)]. Глухівський

національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск III. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2015. С. 67 - 72. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/belashov-3.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,2 д. а.).

6. **Белашов В.** «Глухівський період» в історії України (1708–1782 рр.). *Сіверянський літопис* : всеукраїнський науковий часопис. 1998. № 6. С. 86 – 95.

7. **Белашов В. І.** Глухівські статті, прийняті у березні 1669 року. *Сіверщина в історії України*: збірник наукових праць. / І. В. Мошик (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), В. І. Абакумова, Л. М. Бесов, С. І. Білокін, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, О. І. Курок, М. П. Недюха, Ю. О. Нікітін, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2019. Вип. 12. С. 124 – 126. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/180889/30-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,125 д. а.)

8. **Белашов В. І.** Історіографічна спадщина "Глухівського періоду" Історії Гетьманщини (1708 – 1782 рр.) *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол. : Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск І. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2014. С. 7 – 13. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/byelashov.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

9. **Белашов В. І.** Історіографічна традиція та джерельна база вивчення історії Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (1874 – 2014 рр.). *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.),

Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)). Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск II. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2014. С. 39 – 51. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/8_0.pdf
http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/8_0.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.).

10. **Белашов В. І.** Ляшко Іван Михайлович: людина, педагог, дослідник. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол. : Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск I. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2014. С. 116 – 117. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/19.pdf>

11. **Белашов В. І.**, Клюєв А. М. Монетні скарби колишньої столиці Гетьманщини м. Глухова та його округи (друга половина XVII–XVIII ст.). *Сіверщина в історії України*: збірник наукових праць. / О. Д. Савицький (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), Л. М. Бесов, С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 8. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2015. С. 127 – 132. (0,2 д. а.). URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/127576/29-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

12. **Белашов В. І.**, Бакалець О. А., Клюєв А. М. Монетно-речові скарби Глухівського Петропавлівського монастиря другої половини XVII – XVIII ст. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська

бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск V. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2017. С. 109 - 124. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/015bbk05_2.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,25 д.а).

13.Белашов В. І. Огляд документальної бази історії Гетьманщини у фондах Центрального державного історичного архіву України у Києві. *Сіверщина в історії України: Збірник наукових праць* / С. А. Слесарев (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, О. Ю. Манаєв, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 5. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2012. С. 167 – 169.

14.Белашов В. І. Організація навчального процесу і персональний склад викладачів глухівських чоловічої і жіночої гімназій у 1870-х – 1920-х роках у спогадах викладача В.А. Мальченка. *Сіверщина в історії України: Збірник наукових праць* / С. А. Слесарев (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, О. Ю. Манаєв, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, А. Є. Шевченко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 4. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2011. С. 361–365. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/75668/89-Belashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023).

15.Белашов В. І. Посилення російської реакції під час правління «Гетьманського уряду» (1734 – 1750 рр.). *Сіверщина в історії України: збірник наукових праць.* / С. А. Слесарев (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, О. Ю. Манаєв, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний

секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'ятокознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 6. Київ – Глухів : Центр пам'ятокознавства НАН України і УТОПІК, 2013. С. 267 – 271. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74838/62-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

16. Курок О.І., **Белашов В. І.** Професор В. В. Докучаєв (1846–1903) та його внесок у розвиток наукової думки про ґрунтознавство. . *Історія науки і біографістика* : електрон. наук. фах. вид. : міжвід. темат. зб. / Нац. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. – Київ: [б. в.], 2019. Випуск № 3. URL: <http://base.dnsgb.com.ua/INB/2019-3/11.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

17. **Белашов В. І.**, Гурець М. П. Скільки років Глухову? *Березіль* : щоквартальний літературно-художній та громадсько-політичний журнал. 1991. № 8. С. 176 – 177.

18. **Белашов В. І.** Українські політичні партії на Глухівщині у Першій російській революції 1905-1907 рр. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск IV. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2016. С. 9 - 14. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/belashov-4.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,25 д.а)

19. Курок О.І., **Белашов В. І.** Уродженці Глухівщини у справі становлення головної академічної установи України. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Чумаченко О. А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск VI. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2018. С. 154 - 157. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/kurok_byelashov.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,15 д. а).

20. Курок О.І., **Белашов В. І.** Уродженці Глухівщини у справі створення Української академії наук. *Історія науки і біографістика* : електрон. наук. фах. вид. : міжвід. темат. зб. / Нац. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. – Київ: [б. в.], 2018. Випуск № 4. С. 192 - 202. (0,45 д. а). URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/2018-4/12.html> (дата звернення: 23.03.2023).

Депоновані праці

1. Чирва В. Ф., **Белашов В. І.**, Борисенко В. А., Заїка В. В. Звіт про науково-дослідну роботу (проміжний) «Гетьманські столиці – осередки національно-державних процесів в Україні в XVII – XVIII ст. Глухів, 1998. 68 с. (№ держреєстрації 0197V00709).

2. Чирва В. Ф., **Белашов В. І.**, Борисенко В. А., Заїка В. В. Звіт про науково-дослідну роботу (остаточний) «Гетьманські столиці – осередки національно-державних процесів в Україні в XVII – XVIII ст. Глухів, 2000. 205 с. (№ держреєстрації 0197V00709).

Публікації В. І. Бєлашова за роками:

1984

1. **Бєлашов В.** Деятельность партийных организаций вузов Украины по повышению идейно-теоретического уровня преподавания общественных наук. *Вопросы профессиональной подготовки учителя в свете Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы.* Тезисы докладов научно-практической конференции. Глухов, 1984 (0,1 д. а.)

2. **Бєлашов В. И.,** Сидоренко А. В. Научно-исследовательская работа студентов - важный фактор совершенствования преподавания общественных наук и идейно-политического воспитания студенческой молодежи. *Вопросы профессиональной подготовки учителя в свете Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы.* Тезисы докладов научно-практической конференции. Глухов, 1984 (0,1 д. а.)

3. **Бєлашов В.** Кинематографическое наследие А Довженко при изучении курса истории КПСС. *А. Довженко - выдающийся советский кинорежиссёр и писатель (к 90-летию со дня рождения).* Тезисы докладов научно-практической конференции. Глухов, 1984. (0,1 д. а.)

1985

4. Заїка В., **Бєлашов В.** Ветерани в строю. *Пам'ятники України* : інформаційно-методичний щомісячний бюлетень Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. 1985. № 63. С. 26 – 28. (0,3 д. а.)

5. **Бєлашов В.** Использование эпосеи С.Н. Сергеева-Ценского «Преображение России» во внеаудиторной работе студентов при изучении истории КПСС. *Сергеев-Ценский С.Н.- выдающийся советский писатель-академик (к 110-летию со дня рождения).* Тезисы докладов научно-практической конференции. Глухов, 1985. (0,1 д. а.)

1986

6. **Белашов В. И.**, Степанова М.Н., Никулин В.В., Подливанов В.В., Горелов В.А, Сазонов В.А. Подготовка студентов педвузов к проведению работы по трудовому воспитанию и профориентации в школе в процессе изучения общественных дисциплин (Методические рекомендации). Курган, 1986. (1,3 д. а.)

1987

7. **Белашов В. И.**, Єроха Н. С. Глухов. *Белашов В. И., Диброва Г. В., Єроха Н. С., Луговской А. В. Золотое ожерелье Сумщины: Путівль, Глухов, Ромны: путеводитель /* Редакторы: Т. П. Мартыняк, А. Д. Мильская. Харьков: Прапор, 1987. С. 60–96. (1,7 д. а.)

8. **Белашов В. И.**, Борисенко В.А. Тернівська організація КП(б)У. *Великий Жовтень і громадянська війна на Україні.* Київ : Головна редакція УРЕ, 1987. (0,05 д. а.)

9. **Белашов В. И.**, Борисенко В.А. Тернівська організація РСДРП(б). *Великий Жовтень і громадянська війна на Україні.* Київ : Головна редакція УРЕ, 1987. (0,05 д. а.)

10. **Белашов В. И.** Влияние Октября на перестройку общественных наук в высшей школе (исторический аспект). *Великий Октябрь и прогресс человечества.* Тезисы докладов областной научно-теоретической конференции. Сумы, 1987. (0,1 д. а.)

1988

11. **Белашов В. И.** Значение трудов К. Маркса и Ф. Энгельса в политическом информировании студентов. *Марксизм и современность.* Тезисы докладов областной научно-теоретической конференции. Глухов, 1988. (0,1 д. а.)

1989

12. **Белашов В. И.** Роль комплексной оценки деятельности студентов - будущих учителей начальных классов. *Пути совершенствования учебно-воспитательной работы учителей начальных классов в свете требований февральского (1988 г.) Пленума ЦК КПСС, Всесоюзного съезда работников народного образования.* Тезисы докладов областной научно-практической конференции. Сумы, 1989. (0,15 д. а.)

13. **Белашов В. И.** Н.К. Крупская об основных дидактических принципах изучения марксизма. *Педагогическое наследие Н. К. Крупской и перестройка среднего и высшего образования.* Тезисы областной научно-исследовательской конференции. Глухов, 1989. (0,1 д. а.)

14. **Белашов В. И.** Воздействие НТР на совершенствование научной и учебно-методической деятельности кафедр общественных наук. *Проблемы перестройки высшего педагогического образования.* Тезисы докладов научно-практической конференции, посвященной 115-летию Глуховского педагогического института. Глухов, 1989. (0,15 д. а.)

15. **Белашов В. И.,** Заика В. В. Формирование исторического мышления «младших школьников. *Пути совершенствования учебно-воспитательной работы в школе.* Методические рекомендации для учеников начальных классов. Глухов, 1989. (0,3 д. а.)

1990

16. **Белашов В.,** Гурець М. Коли ж святкуватимемо 1000-ліття Глухова? *Народна трибуна:* Глухівська міськрайонна газета. 1990. 7 вересня. С. 3.

17. **Белашов В. И.** Первая воскресная школа в Глухове. *Тезисы докладов и сообщений первой Сумской областной научной историко-краеведческой конференции (5 – 6 апреля 1990 г.)* / отв. ред. А. И. Журко. Сумы : Управление статистики, 1990. С. 58 – 59. (0,1 д. а.)

1991

18. **Белашов В. И.** Актуальные вопросы перестройки учебной и воспитательной работы кафедр общественных наук в вузах Украинской ССР. Задепонировано в НИИ проблем высшей школы. 06.09.1991. Регистрационный номер 379291, ДЕП. Москва, 1991. (2,8 д. а.)

19. **Белашов В. І.,** Гурець М. П. Скільки років Глухову? *Березіль* : щоквартальний літературно-художній та громадсько-політичний журнал. 1991. № 8. С. 176 – 177. (0,2 д. а.)

1992

20. **Белашов В. І.** Глухів - столиця Гетьманської і Лівобережної України. *Історико-культурна спадщина Глухівщини. Матеріали міжвузівської науково практичної конференції, присвяченої 1000-літтю м. Глухова.* (27 - 28 жовтня 1992 р.). / Ред. кол. : **Белашов В. І.** (голова), Гурець М. П., Заїка В. В. та ін.; Глухівський державний педагогічний університет імені С. М. Сергєєва-Ценського. Глухів : Кролевецька райдрукарня, 1992. С. 10 – 12. (0,18 д. а.)

21. **Белашов В. І.** Глухів - столиця Гетьманщини / Відповідальний за випуск С. Д. Ванідовський, Редактор А. С. Галушка; Глухівська міська рада народних депутатів, Мале підприємство «Глухів». Суми : МКВВП «Мрія», 1992. 6 с. (0,84 д. а.)

22. **Белашов В. І.** Глухов – забытая столица гетманской Украины : Монографія / Рецензент: кандидат исторических наук Н. П. Стожок. Київ : Україна, 1992. 132 с. (6,76 д. а.)

23. **Белашов В.** Глухів - забута столиця Гетьманської України. *Народна трибуна:* Глухівська міськрайонна газета. 1992. № 54-55. 12-13 вересня. С. 1-7.

24. **Белашов В.** Глухову – 1000 років. *Народна трибуна:* Глухівська міськрайонна газета. 1992. № 54-55. 12-13 вересня. С. 3-4, 7-8.

25. Звагельський В., Приймак В., **Белашов В.** Давньоруський Глухів (за матеріалами археологічних досліджень 1991-1992 рр.) / Глухівський міськвиконком, Сумське обласне відділення Українського фонду культури; Відповідальний редактор В. Звагельський, Консультант О. Моця. Глухів, 1992. 18 с., іл. (0,9 д. а.)

26. **Белашов В. І.,** Гурець М. П. До визначення 1000-ліття Глухова (стислий історіографічний огляд і проблеми). *Історико-культурна спадщина Глухівщини. Матеріали міжвузівської науково практичної конференції, присвяченої 1000-літтю м. Глухова.* Глухів, 1992. С. 7 - 10. (0,2 д. а.)

27. *Історико-культурна спадщина Глухівщини. Матеріали міжвузівської науково практичної конференції, присвяченої 1000-літтю м. Глухова.* (27 - 28 жовтня 1992 р.). / Ред. кол. : **Белашов В. І.** (голова), Гурець М. П., Заїка В. В. та ін.; Глухівський державний

педагогічний університет імені С. М. Сергєєва-Ценського. Глухів : Крелевецька райдрукарня, 1992. 141 с.

28. Раєвський В., **Бєлашов В.** Єврейський погром у Глухові. *Історико-культурна спадщина Глухівщини. Матеріали міжвузівської науково практичної конференції, присвяченої 1000-літтю м. Глухова.* (27 - 28 жовтня 1992 р.). Глухів : Крелевецька райдрукарня, 1992. С. 37 - 39.

29. **Бєлашов В. І.** Міське управління Глухова в другій половині XVII - XVIII ст. *Червоний промінь.* 1992. № 33. 15 серпня. С. 3.

30. **Бєлашов В. І.,** Хоменко В. Г. Міське управління Глухова в другій половині XVII - XVIII ст. *Історико-культурна спадщина Глухівщини. Матеріали міжвузівської науково практичної конференції, присвяченої 1000-літтю м. Глухова.* (27 - 28 жовтня 1992 р.). Глухів : Крелевецька райдрукарня, 1992. С. 19 - 21. (0,1 д. а.)

1993

31. **Бєлашов В. І.** Глухівські кургани (по матеріалам досліджень І. С. Абрамова) [Результати археологічних розкопок, проведених експедицією на чолі з І. Абрамовим в червні 1907 р. в межах Глухівського і Крелевецького повітів Чернігівської губернії]. *Використання народознавчого, краєзнавчого матеріалу в навчально-виховному процесі* : мат. наук.-практ. конф. / Глухівський держ. педагогічний ін-т ім. С. М. Сергєєва-Ценського. Глухів : Обласна друкарня Суми, 1993. С. 188 – 190. (0,1 д. а.)

1994

32. **Бєлашов В. І.,** Ляшко І. М., Мосіяшенко В. А., Заїка В. В., Зінченко В. П., Гурець М. П. Глухівський державний педагогічний інститут (1874 – 1994 рр.). Суми : ВВП «Мрія» ЛТД, 1994. 79 с. (4,65 д. а.)

33. **Бєлашов В. І.** Глухівські кургани [Про розкопки, проведені І. Абрамовим на території Глухівського і Крелевецького повітів Чернігівської губернії у 1907 р.]. *Народна трибуна* : Глухівська міськрайонна газета. 1994. 29 січня. С. 1 – 2.

34. **Бєлашов В. І.** До історії заснування першого в Україні Глухівського учительського інституту. *Історія і сучасність педагогічної освіти в Україні. Матеріали міжвузівської науково -*

практичної конференції, присвяченої 120-літтю Глухівського педагогічного інституту і 100 – річчю з дня народження його випускника О. Довженка (25 – 26 жовтня 1994 року). Частина I. Глухів, 1994. С. 10 – 12. (0,17 д. а.)

35. **Белашов В. І.** Міське управління Глухова у другій половині XVII та початку XVIII ст. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1994. № 16. 2 березня. С. 3.

36. **Белашов В.** Нові археологічні знахідки. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1994. № 62 (10854). 10 серпня. С. 2.

37. **Белашов В.** Перші кроки (До 120-річчя з дня заснування Глухівського пединституту). *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1994. № 32 (10824). 23 квітня. С. 2.

38. **Белашов В. І.** Яким був Глухівський козацький полк? *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1994. № 17 (10809). 5 березня. С. 2.

1995

39. *Витоки творчості Максима Березовського.* Матеріали наукової конференції, присвячені 250-річчю з дня народження композитора М. С. Березовського / Глухівська міська рада народних депутатів, Глухівський держ. пед. ін-т; [ред. кол.: **В. І. Белашов**, **В. В. Заїка**]. Глухів : [б. в.], 1995. 48 с.

40. **Белашов В. І.** Гетьманська столиця Глухів культурний центр України XVIII століття. *Глухівщина* : районна громадсько-політична газета. 1995. 9 серпня. С. 3.

41. **Белашов В. І.** Столиця Гетьманщини Глухів - культурний центр України XVII ст. *Витоки творчості Максима Березовського.* Матеріали наукової конференції, присвячені 250-річчю з дня народження композитора М. С. Березовського / Глухівська міська рада народних депутатів, Глухівський держ. пед. ін-т; [ред. кол.: **В. І. Белашов**, **В. В. Заїка**]. Глухів : [б. в.], 1995. С. 4 - 13. (0,44 д. а.)

42. **Вечерський В., Белашов В.** Максим Березовський і гетьманський Глухів : До 250-річного ювілею славетного композитора / Міністерство культури і мистецтв України, Глухівська міська Рада народних депутатів. Київ – Глухів : Видавництво «Українознавство», 1995. 31 с. : фот. цв. (Б-ка ж-лу "Пам'ятки України" ; кн. 24). (0,5 д. а.)

1996

43. **Белашов В.** Гетьманська столиця. *Музика*: науково-популярний журнал з питань музичної культури. 1996. № 1 (301). Січень – лютий. С. 4 - 5.

44. **Белашов В.,** Заїка В. Глухів – визначний об'єкт на туристичній карті України. *Туристичні ресурси України: Збірник наукових статей*. Київ : Київська типографія ФПУ, 1996. С. 195 - 209.

45. **Белашов В. І.** Глухів - столиця Гетьманської і Лівобережної України : Посібник для учбової і наукової роботи студентів та учнів середніх шкіл до «Глухівського періоду» історії України (1708 - 1782 рр.) / Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергєєва – Ценського; Рецензенти: кандидат історичних наук. доцент М. П. Стожок, старший науковий співробітник В. В. Вечерський. Глухів, 1996. 145 с. (9,76 д. а.)

46. **Белашов В.** Глухівська жіноча гімназія (До 100-річчя з дня урочистого відкриття). *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1996. № 71 (11059). 18 вересня. С. 2.

47. **Белашов В. І.** Я. М. Маркович і його «Щоденник» як джерельна пам'ятка української історіографії. *Матеріали Всеукраїнської науково-освітньої конференції «Історіографічна спадщина науки історії України (погляд з кінця ХХ століття)»*, присвячена 300-річчю народження Якова Марковича, 130-річчю народження Михайла Грушевського, 60-річчю існування Інституту історії України НАН України (м. Глухів, грудень 1996 р.). Київ - Глухів: Інститут історії України НАН України, 1996. С. 84 – 85.

1997

48. **Белашов В.** Нові археологічні знахідки. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1997. № 69 (11154). 10 вересня. С. 3.

1998

49. **Белашов В.** «Глухівський період» в історії України (1708–1782 рр.). *Сіверянський літопис* : всеукраїнський науковий часопис. 1998. № 6. С. 86 – 95.

50. **Белашов В.** «Глухівський період» в історії України. Історичні передумови. Чирва В. Ф., **Белашов В. І.**, Борисенко В. А., Заїка В. В. Звіт про науково-дослідну роботу (проміжний)

«Гетьманські столиці – осередки національно-державних процесів в Україні в XVII – XVIII ст. Глухів, 1998. 98 с. С. 90 - 97. (№ держреєстрації 0197V00709).

51. **Бєлашов В.** Звідки наші корені? [Державотворча традиція в українській історії від давніх часів до кінця XVIII ст.]. *Народна трибуна* : Глухівська міськрайонна газета. 1998. 19 серпня. С. 1.

1999

52. **Бєлашов В. І.** «Глухівський період історії України (1708-1782). *Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження (Творча спадщина родини Марковичів):* [матеріали наукової конференції 28 - 29 травня 1998 р. м. Глухів] / За загальною редакцією Ю. С. Шемшученка; Упорядники: В. І. Акуленко, Н. В. Артикуч. Київ : Ін Юре, 1999. С. 34 – 46; іл.

53. **Приймак В. В., Бєлашов В. І.,** Коваленко Ю. О. Звіт про археологічні розкопки давньоруського міста Глухова у 1999 році. Глухів, 1999. 18 с.

54. Матеріали науково- практичної конференції на тему «Розвиток освіти і культури України в XVII- XIX ст.», 22 - 23 листопада 1999 року / ред. кол. **В. І. Бєлашов** [та ін.]; Глухівський держ. педагогічний ін-т ім. С.М.Сергєєва-Ценського. Глухів : [б. в.], 1999. 64 с.

55. **Бєлашов В. І.** Неопублікований літопис Г. Покаса «Дві історії о козацьком народі». *Матеріали науково-практичної конференції на тему «Розвиток освіти і культури України в XVII - XIX ст.»*, (22 - 23 листопада 1999 р.). Глухів : РВВ ГДПУ, 1999. С. 37 - 39.

56. **Бєлашов В. І.** Нові матеріали з літописного Глухова. *Археологічний літопис Лівобережної України.* Археологічний літопис Лівобережної України. Матеріали та повідомлення IV регіонального науково-практичного семінару «Охорона і дослідження пам'яток археології Полтавщини» : науковий журнал. Полтава: Археологія, 1999. № 2 (6). С. 44 - 45. URL: https://www.codpa.org.ua/sites/default/files/books/arkheolohichniy_litopys_livoberezhnoi_ukrainy_1999_2.pdf (дата звернення: 27.03.2023).

57. **Бєлашов В. І.** Нові матеріали з літописного Глухова. *Третя Сумська обласна наукова історико-краєзнавча конференція.* 7 - 8 грудня 1999 р. [Збірник статей] / Відповідальний редактор: Петро

Щербань, кандидат історичних наук, доцент.; Сумська обласна державна адміністрація, Сумський державний педагогічний університеті ім. А.С.Макаренка, Сумська обласна організація Українського товариства пам'яток історії та культури. Суми : Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1999. С. 27 - 29.

2000

58. **Белашов В. І.** Витоки творчості В. І. Туманського. *«Наш друг Туманський»*. Матеріали Сумської обласної науково-практичної конференції (до 200-річчя від дня народження поета – земляка). Суми : РВВ СДПУ, 2000. С. 12 – 14.

59. **Белашов В. І.** Гетьман Д. Апостол (1727 – 1734 рр.). *Чирва В. Ф., Белашов В. І., Борисенко В. А., Заїка В. В. Звіт про науково-дослідну роботу (остаточний) «Гетьманські столиці – осередки національно-державних процесів в Україні в XVII – XVIII ст.* Глухів, 2000. 205 с. С. 113 – 118. (№ держреєстрації 0197V00709).

2001

60. **Белашов В. І.** Глухівські кургани. *Археологічний літопис Лівобережної України* : науковий журнал / Центр охорони та дослідження пам'яток археології; Управління культури Полтавської облдержадміністрації; Інститут археології Національної академії наук України. Полтава: Археологія, 2001. № 1 (9). С. 114 – 115 (0,3 д. а.)

61. Заїка В. В., **Белашов В. І.**, Борисенко В. А., Чирва В. Ф. Глухів у культурі України доби «золотого віку». *Гетьманські столиці-осередки національно-державницьких процесів в Україні у другій половині XVII-XVIII ст.* Київ. НДТІТІ. 2001.

62. **Белашов В. І.** Ранньослов'янські поселення в Глухові і його окрузі. *Археологічний літопис Лівобережної України*. Матеріали та повідомлення V регіонального науково-практичного семінару «Охорона і дослідження пам'яток археології Полтавщини» : науковий журнал / Центр охорони та дослідження пам'яток археології; Управління культури Полтавської облдержадміністрації; Інститут археології Національної академії наук України. Полтава: Археологія, 2001. № 2 (10). С. 112. (0,3 д. а.) URL: https://www.codpa.org.ua/sites/default/files/books/arkheolohichni_litopys_livoberezhnoi_ukrainy_2_2001.pdf (дата звернення: 27.03.2023 р.)

63.Белашов В. І. Ранньослов'янські поселення на сучасній території міста Глухова і в його окрузі. *Матеріали четвертої Сумської обласної наукової історико-краєзнавчої конференції* [14-15 грудня 2001 р.] / Загальна редакція Галина Корогод, кандидат історичних наук, доцент (загальна редакція); Сумський державний педагогічний університеті ім. А. С.Макаренка, Сумська обласна спілка краєзнавців, Сумська обласна організація Українського товариства пам'яток історії та культури, Сумська обласна асоціація краєзнавців, Сумський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів. Суми : РВВ СумДПУ ім. А. С.Макаренка, 2001. С. 194 - 197. (0,2 д. а.)

2002

64.Белашов В. І. Археологічні дослідження міста Глухова (огляд історичного і сучасного стану 1872 – 2000 рр.). *Збереження історико-культурних надбань Глухівщини* : матеріали Першої наук.-практ. конф., (18 квітня 2002 р.) / Держбуд України, Глухівська міська рада, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові, Глухівський краєзнавчий музей ; ред. кол. **В. І. Белашов**, С. П. Жукова, В. В. Заїка, Ю. О. Коваленко. Глухів : РВВ ГДПУ, 2002. С. 7 - 16. (0,5 д. а.)

65.Белашов В., Жукова С., Коваленко Ю., Москаленко Ю., Панасюк В. Глухів на зламі тисячоліть: історико-краєзнавчий нарис / ред. М. Деркач, В. Шейко ; Глухівська міська рада, Глухівський держ. історико-культурний заповідник. Суми : АС-Медіа, 2002. 96 с.: іл. (4,0 д. а.)

66.Збереження історико-культурних надбань Глухівщини : матеріали Першої наук.-практ. конф., (18 квітня 2002 р.) / Держбуд України, Глухівська міська рада, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові, Глухівський краєзнавчий музей ; ред. кол. **В. І. Белашов**, С. П. Жукова, В. В. Заїка, Ю. О. Коваленко. Глухів : РВВ ГДПУ, 2002. 103 с.

67.Белашов В. І. Кролевеччина: історія та сучасні ринкові реформи на селі // Матеріали Другої наукової конференції по краєзнавству на тему: «Кролевеччина. Білі плями історії». – Кролевець, 2002. (У співавторстві). (0,3 д. а.)

2003

68. **Белашов В. І.** Археологічні дослідження Глухова (історіографічний огляд). *Археологія та історія Північно-Східного Лівобережжя (I – початку II тис)*. збірник наук. пр. / Інститут археології НАН України, Управління культури Сумської обласної держ. адміністрації, Глухівський держ. педагогічний ун-т ; голов. ред. Л. С. Латишева. Суми : РВВ ГДПУ, 2003. С. 92 - 95. (0,3 д. а.)

69. **Белашов В. І.** Вашуленко Микола Самійлович // *Сумщина в іменах. Енциклопедичний довідник*. – Суми : Рекламно-видавниче об'єднання «АС-Медіа», Сумський державний університет, 2003. С. 79. (0,05 д. а.)

70. Вечерський, В., **Белашов В.** Глухів : монографія. Київ: Видавництво гуманітарної літератури «Абрис», 2003. 168 с.; іл. (Серія : «Малі історичні міста України»). (9,76 д. а.)

71. **Белашов В. І.** Зарубинецькі знахідки у м. Глухові. *Збереження історико-культурних надбань Глухівщини* (Матеріали Другої науково-практичної конференції; 17 квітня 2003 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. : акад. НАН України, докт. юрид. наук, проф. Ю. С. Шемшученко (голова), докт. юрид. наук В. І. Акуленко, доц. В. І. Белашов, С. П. Жукова (відповідальний секретар), В. В. Заїка, докт. іст. наук, проф. Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, канд. пед. наук, проф. О. І. Курок, докт. філолог. наук, проф. К. М. Тищенко. Глухів: РВВ ГДПУ, 2003. С. 10 - 14. (0,3 д. а.)

72. Збереження історико-культурних надбань Глухівщини (Матеріали Другої науково-практичної конференції; 17 квітня 2003 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. : акад. НАН України, докт. юрид. наук, проф. Ю. С. Шемшученко (голова), докт. юрид. наук В. І. Акуленко, доц. **В. І. Белашов**, С. П. Жукова (відповідальний секретар), В. В. Заїка, докт. іст. наук, проф. Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, канд. пед. наук, проф. О. І. Курок, докт. філолог. наук, проф. К. М. Тищенко. Глухів: РВВ ГДПУ, 2003. 122 с.

73. **Белашов В. І.** Золотое столетие города // *Славянськєє колокола*. Курск, 2003. (0,15 д. а.)

74. **Белашов В. І.** Казнадзей Йосип Мойсейович // *Сумщина в іменах. Енциклопедичний довідник*. – Суми : Рекламно-видавничєє

об'єднання «АС-Медіа», Сумський державний університет, 2003. С. 187. (0,05 д. а.)

75. **Белашов В. І.** Качан Іван Тихонович // *Сумщина в іменах. Енциклопедичний довідник.* – Суми : Рекламно-видавниче об'єднання «АС-Медіа», Сумський державний університет, 2003. С. 196. (0,05 д. а.)

76. **Белашов В. І.** Мринська Віра Іванівна // *Сумщина в іменах. Енциклопедичний довідник.* – Суми : Рекламно-видавниче об'єднання «АС-Медіа», Сумський державний університет, 2003. С. 307. (0,05 д. а.)

77. **Белашов В. І.** Нарочна Лідія Кирилівна // *Сумщина в іменах. Енциклопедичний довідник.* – Суми : Рекламно-видавниче об'єднання «АС-Медіа», Сумський державний університет, 2003. С. 315. (0,05 д. а.)

78. **Белашов В. І.** Розвиток традиції українського літописання у «Глухівський період» історії України (1708 - 1782 рр.). *Археологія та історія Північно-Східного Лівобережжя (I – початку II тис).* збірник наук. пр. / Інститут археології НАН України, Управління культури Сумської обласної держ. адміністрації, Глухівський держ. педагогічний ун-т ; голов. ред. Л. С. Латишева. Суми : РВВ ГДПУ, 2003. С. 145 - 156.

79. **Белашов В. І.** Романов Олексій Петрович // *Сумщина в іменах. Енциклопедичний довідник.* – Суми : Рекламно-видавниче об'єднання «АС-Медіа», Сумський державний університет, 2003. С. 378-379. (0,05 д. а.)

80. **Белашов В. І.** Томчук Олександр Дмитрович // *Сумщина в іменах. Енциклопедичний довідник.* – Суми : Рекламно-видавниче об'єднання «АС-Медіа», Сумський державний університет, 2003. С. 445. (0,05 д. а.)

2004

81. Збереження історико-культурних надбань Глухівщини (Матеріали Другої науково-практичної конференції; 16 квітня 2004 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. : акад. НАН України, докт. юрид. наук, проф. Ю. С. Шемшученко (голова), докт. юрид. наук В. І. Акуленко, доц. **В. І. Белашов**, С. П. Жукова (відповідальний секретар), В. В. Заїка, докт. іст. наук, проф. Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, канд. пед.

наук, проф. О. І. Курок, докт. філолог. наук, проф. К. М. Тищенко. Глухів : РВВ ГДПУ, 2004. 170 с.

82. **Белашов В. І.** Неопубліковані літописи «Глухівського періоду» історії України (1708–1782 рр.). *Збереження історико-культурних надбань Глухівщини* (Матеріали Другої науково-практичної конференції; 16 квітня 2004 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. : акад. НАН України, докт. юрид. наук, проф. Ю. С. Шемшученко (голова), докт. юрид. наук В. І. Акуленко, доц. В. І. Белашов, С. П. Жукова (відповідальний секретар), В. В. Заїка, докт. іст. наук, проф. Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, канд. пед. наук, проф. О. І. Курок, докт. філолог. наук, проф. К. М. Тищенко. Глухів : РВВ ГДПУ, 2004. С. 60 – 64. (0,3 д. а.)

83. **Белашов В. І.** Праця професора Теодора Мацьківа «Гетьман Іван Мазепа в західно-європейських джерелах. 1687-1709». *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 295 – річниця з дня смерті гетьмана України Івана Мазепи та 10 – річчя заповідника «Гетьманська столиця»* / Міністерство культури і туризму України, Батуринський державний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» (25 – 26 травня 2004 р., м. Батурин). Ніжин : ТОВ Видавництво Аспект – Поліграф, 2006. С. 6-7.

84. **Белашов В.** Розвиток традиції українського літописання у «Глухівський період» історії України (1708-1782 рр.). *Соборний майдан*: газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2004. № 3. Травень - червень. С. 3; 2004. № 4. Липень - серпень. С. 4; № 5. Вересень - жовтень. С. 3; 2004. № 6. С. 3. (0,7 д. а.)

85. **Белашов В.** Соборний майдан [про події в Глухові доби Івана Мазепи]. *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2004. № 1. Січень – лютий. С. 3 - 4; 2004. № 2. Березень – квітень. С. 3.

86. Створення Українського штабу партизанського руху (УШПР) і стислий огляд результатів його діяльності (1942-1944 рр.) // Партизанський рух та Сумщина. Матеріали до вивчення партизанського і підпільного рухів на Сумщині і Глухівщині в роки Великої Вітчизняної війни (1941-1943 рр.). Глухів : РВВ ГДПУ, 2004. (0,35 д. а.)

87.Слінченко Л., **Белашов В.** У педуніверситеті. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 2004. № 48. С. 3.

2005

88.**Белашов В. І.** Глухів - столиця Гетьманщини (До Глухівського періоду історії України (1708 -1782 рр.)): [монографія] / Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергеева – Ценського, Державний історико-культурний заповідник у місті Глухові; Рецензенти: Казьмирчук Г.Д., професор, доктор історичних наук, М.П. Стожок, кандидат історичних наук. Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. 220 с.: іл. URL: https://drive.google.com/file/d/0B5WJgpeDYwJneFdIzI9jMThSVG8/vjw?resourcekey=0-4-N8-FtyPo2wUiQ_4CFk_w (дата звернення : 25.03. 2023 р.).

89.Белашов В. Глухів – столиця Гетьманщини. *Глухівщина* : районна громадсько-політична газета. 2005. № 75 (1377). 12 жовтня. С. 2.

90.**Белашов В. І.** Глухівське князівство і його уділи (біля 1247 р. – на початку XV ст.). *Збереження історико-культурних надбань Сіверщини* : Матеріали четвертої науково-практичної конференції (21 - 22 квітня. 2005 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. : акад. НАН України, докт. юрид. наук, проф. Ю. С. Шемшученко (голова), докт. юрид. наук В. І. Акуленко, доц. **В. І. Белашов**, С. П. Жукова (відповідальний секретар), В. В. Заїка, докт. іст. наук, проф. Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, канд. пед. наук, проф. О. І. Курок, докт. філолог. наук, проф. К. М. Тищенко. Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. С. 51 – 56.

91.**Белашов В. І.** Глухів у період НЕПу. *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2005. № 6 (12). С. 3.

92.**Белашов В. І.** Глухів у роки Першої світової війни, Української революції і громадянської війни (1914–1921 рр.). *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2005. № 1 (7). С. 3; 2005. № 2 (8). С. 4–5; 2005. № 3 (9). С. 3; 2005. № 4 (10). С. 3; 2005. № 5 (11). С. 3.

93.*Збереження історико-культурних надбань Сіверщини* : Матеріали четвертої науково-практичної конференції (21 - 22 квітня.

2005 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. : акад. НАН України, докт. юрид. наук, проф. Ю. С. Шемшученко (голова), докт. юрид. наук В. І. Акуленко, доц. **В. І. Бєлашов**, С. П. Жукова (відповідальний секретар), В. В. Заїка, докт. іст. наук, проф. Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, канд. пед. наук, проф. О. І. Курок, докт. філолог. наук, проф. К. М. Тищенко. Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. 236 с.

94. **Бєлашов В. І.**, Заїка В. В., Гурець М. П. Партизанський рух і Сумщина: матеріали до вивчення партизанського і підпільного рухів на Сумщині і Глухівщині у роки Великої Вітчизняної війни (1941-1943 рр.): посібник для навчальної і виховної роботи. Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. 96 с.

95. Сумщина в історії України: Навчальний посібник для 5 – 11 класів загальноосвітніх шкіл. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. / авт.-упоряд.: **Бєлашов В. І.**, Белінська Л. І., Близнюк А. М., Голубченко В. Ю., Звагельський В. Б., Карпенко М. П., Кажан С. Г., Корогод Б. Л., Корогод Г. І., Клименко В. А., Сергійчук І. М., Турков В. В., Яременко М. Ф.; Рецензенти: В. П. Андрущенко, І. П. Мозговий, Ю. С. Шемшученко. Суми: Видавництво «МакДен», 2005. 496 с. URL: <https://history.sumy.ua/research/books/483-sumshchynavistoriiukrainynavchalnyiposibnyk.html> (дата звернення : 25.03. 2023 р.).

2006

96. Гетьманщина мовою документів і матеріалів другої половини XVII - XVIII ст. Збірник документів і матеріалів. Хрестоматія-посібник [для студентів неісторичних факультетів педагогічних університетів, педагогічних коледжів, педагогічних училищ, учнів ліцеїв, гімназій, старшокласників загальноосвітніх шкіл] / Укладач: **В. І. Бєлашов**; Глухівський державний педагогічний інститут імені С. М. Сергєєва – Цєньського, Державний історико-культурний заповідник у місті Глухові; Рецензенти: Шемшученко Ю. С., академік НАН України, професор, доктор юридичних наук, Казьмирчук Г. Д., професор, доктор історичних наук, М. П. Стожок, кандидат історичних наук. Глухів: РВВ ГДПУ, 2006. 184 с.

97. **Белашов В. І.** Глухів в умовах сталінського тоталітаризму (1930-ті роки). *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2006. № 3 (15). С. 3.

98. **Белашов В. І.** Глухів у період німецько-фашистської окупації. *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2006. № 5 (17). С. 3.

99. **Белашов В. І.** Доля глухівського архіву та глухівські періодичні видання. *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2006. № 6 (18). С. 3.

100. **Белашов В. І.** З історії Глухівського краєзнавчого музею. *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2006. № 4 (16). С. 3.

101. Історико-культурні надбання Сіверщини в контексті історії України. Матеріали п'ятої науково-практичної конференції (18 – 19 травня 2006 р.). Збірник наукових праць / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. С. А. Слесарев (голова), С. П. Жукова, Ю. О. Коваленко, доц. **В. І. Белашов**, В. В. Заїка, М. П. Гурець. Глухів: РВВ ГДПУ, 2006. 240 с.

102. **Белашов В. І.** Лист московського патріарха Андріана про перенос Глухівського дівочого монастиря на нове місце. *Матеріали науково-практичної конференції «Культурно-релігійний розвиток Гетьманщини кінця XVII – початку XVIII ст.»* / Міністерство культури і туризму України, Батуринський державний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця». Ніжин : ТОВ Видавництво Аспект – Поліграф, 2006. С. 17 – 19.

103. **Белашов В.** Пам'ятки древності з глибин століть. Археологічні дослідження давньоруського міста Глухів [за результатами робіт глухівської археологічної експедиції у 1991-2000 рр.]. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 2006. № 92. С. 2.

104. **Белашов В. І.** Повернення із забуття. Біографічні віхи українського державного діяча і вченого В. А. Косинського. *Історико-культурні надбання Сіверщини в контексті історії України*. Матеріали п'ятої науково-практичної конференції (18 – 19 травня 2006 р.). Збірник наукових праць / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. С. А. Слесарев (голова), С. П. Жукова, Ю. О. Коваленко, доц.

В. І. Белашов, В. В. Заїка, М. П. Гурець. Глухів: РВВ ГДПУ, 2006. С. 164 – 166.

2007

105. **Белашов В. І.** Археологічні дослідження давньоруського м. Глухова : (за результатами робіт Глухівського археологічної експедиції у 1991-2000 рр.). *Путивльський краєзнавчий збірник* / [ред. кол.: С. В. Тупик, Н. І. Сторчака, В. Б. Звагельський та ін.]. Суми : Університетська книга, 2007. Випуск 3. С. 54 - 70.

106. **Белашов В. І.** Архітектурний розвиток гетьманської столиці – міста Глухова та її ближнього монастирського довкілля у 1708 – 1782 рр. *Чернігівські старожитності* : Науковий збірник за матеріалами VII наукової конференції «Старожитності Чернігово-Сіверської землі в загальноєвропейській спадщині» (18 - 19 жовтня 2007 р.). / Редакційна колегія: Ю. О. Соболев, А. В. Доценко, В. Я. Руденок, С. В. Черняков, А. Б. Гаркуша; Національний архітектурно – історичний заповідник «Чернігів стародавній». Вип. 1. Чернігів : Чернігівські обереги, 2008. С. 169 - 179. URL: https://shron2.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/Chernihivski_starozhytnosti.pdf? (дата звернення: 23.03.2023).

107. **Белашов В. І.** Глинська Різдва Богородицька пустинь (Огляд історико-церковної літератури та відображення в ній становлення обителі у XVI середині XVIII ст.). *Рождества Пресвятої Богородиці пустинь: матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Глинская пустинь - святыня православия»*. Суми [б. в.], 2007. С. 4 - 10.

108. **Белашов В. І.** До питання локалізації місця курганного могильника у селі Полошки Глухівського району Сумської області. *Сіверщина в контексті історії України*. Збірник наукових праць: матеріали шостої науково-практичної конференції (17 – 18 травня 2007 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. С. А. Слесарев (голова), С. П. Жукова, Ю. О. Коваленко, доц. **В. І. Белашов**, В. В. Заїка, М. П. Гурець. Суми : Видавничий дім «Еллада», 2007. С. 48 – 49.

109. Пам'ятки історії міста Глухова та населених пунктів Глухівського району. Матеріали з підготовки «Зводу пам'яток

історії та культури України по Сумській області» / Автори-упорядники : В. Белашов, О. Белашова; Управління культури і туризму Сумської обласної державної адміністрації, Обласна редакційна колегія «Зводу пам'яток історії та культури України» по Сумській області. 1-е вид. Глухів: РВВ ГДПУ, 2007. 154 с.

110. Сіверщина в контексті історії України. Збірник наукових праць: матеріали шостої науково-практичної конференції (17 – 18 травня 2007 р.) / Держбуд України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові ; ред. кол. С. А. Слесарєв (голова), С. П. Жукова, Ю. О. Коваленко, доц. **В. І. Белашов**, В. В. Заїка, М. П. Гурець. Суми : Видавничий дім «Еллада», 2007. 214 с.

111. **Белашов В. І.** Спроби гетьмана Івана Скоропадського врятувати українську державність у першій чверті XVIII ст. *БатуриНСькі читання, 2007* : зб. наук. пр. : [матеріали наук. конф. «Козацька старшина кінця XVII – першої половини XVIII ст.», присвяч. 335-й річниці від дня народження Пилипа Орлика, 31 травня – 1 липня 2007 р., м. Батурин] / М-во культури і туризму України та ін. ; [редкол.: О. Б. Коваленко (відп. ред.) та ін.]. Ніжин : Видавництво : «Аспект-поліграф», 2007. С. 15 – 17. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=2332> (дата звернення: 28.03.2023).

112. **Белашов В. І.** Стислий огляд життя, діяльності та творчої спадщини святого Дмитрія Ростовського (Данила Савовича Туптала (1651 - 1709)). *Матеріали міжнародної конференції «Діяння святителя Дмитрія Ростовського (Данила Туптала) і традиції православного світосприйняття»* (3 - 4 жовтня 2007 р.) [під заг. ред. Луки єп. Васильківського] ; Ставропіг. чолов. монастир Різдва Пресвятої Богородиці Глинська пустинь [та ін.]. Суми : Еллада S, 2008. С. 4 - 11.

2008

113. **Белашов В. І.** Гетьманська столиця Глухів – культурний центр України XVIII ст. *Сіверщина в історії України*. Збірник наукових праць. Матеріали сьомої науково-практичної конференції (23 – 24 жовтня 2008 р.) / Міністерство регіонального розвитку та будівництва України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові, Міністерство освіти і науки України,

Глухівський державний педагогічний університет ім. О. Довженка ; ред. кол. С. А. Слесарев (голова), С. П. Жукова, І. В. Мошик, Ю. О. Коваленко, В. І. Белашов, В. В. Заїка. Суми : Видавничий дім «Еллада», 2008. С. 89 – 100.

114. **Белашов В.** Гетьманська столиця святкує ювілей (1708-2008). Глухів - столиця Гетьманської і Лівобережної України. *Глухівщина* : районна громадсько-політична газета. 2008. № 82. С. 1.

115. **Белашов В.** Гетьманщина. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 2008. № 81. С. 4.

116. **Белашов В. І.** Історіографічна та літературна спадщина «Глухівського періоду» історії України (1708 – 1782 рр.) та її роль у формуванні національно-державницької ідеології. *Путівльський краєзнавчий збірник* / [ред. кол.: С. В. Тупик, Н. І. Сторчака, В. Б. Звагельський та ін.]. Суми : Університетська книга, 2008. Випуск 4. С. 80 - 93.

117. **Белашов В. І.** Законодавчі та виконавчі органи влади Глухівського періоду історії України. *Глухів і округа: Збірник наукових праць*. Випуск 1. Глухів : РВВ ГНПУ, 2008. С. 47 – 53.

118. Сіверщина в історії України. Збірник наукових праць. Матеріали сьомої науково-практичної конференції (23 – 24 жовтня 2008 р.) / Міністерство регіонального розвитку та будівництва України, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові, Міністерство освіти і науки України, Глухівський державний педагогічний університет ім. О. Довженка ; ред. кол. С. А. Слесарев (голова), С. П. Жукова, І. В. Мошик, Ю. О. Коваленко, В. І. Белашов, В. В. Заїка. Суми : Видавничий дім «Еллада», 2008. 228 с.

2009

119. **Белашов В. І.** До питання публікації списків літопису Григорія Покаса «Дві історії о козацькім народі (1751 ро.) і «Дві історії малоросійських козаків» (1756 р.) // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні. Київ, 2009. (0,2 д. а.)

120. Рекреаційні ресурси туристичного маршруту «Глинська пустинь». *Православна Україна : історія, сучасність, перспективи. Збірник наукових праць*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 1020 – літтю

хрещення Русі (12 – 13 червня 2009 р.). Суми : Видавничий дім «Еллада», 2009. С. 164 – 165. (0,15 д. а.)

121. **Белашов В. І.** Рекреаційні ресурси туристичного маршруту «Глухів – Глинська пустинь». *Соборний майдан* : газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2009. № 6 (36). С. 2.

122. *Сіверщина в історії України*: Збірник наукових праць / С. А. Слесарєв (голова Ред. кол.), **В. І. Белашов**, С. П. Жукова, В. В. Заїка, С. Ю. Зозуля, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик; Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 2. Матеріали Восьмої науково-практичної конференції «Сіверщина в історії України» (м. Глухів, 15 – 16 жовтня 2009 р.). Київ – Глухів : Аспект - Поліграф, 2009. 224 с.

123. **Белашов В. І.** Універсали українських гетьманів, надані Глухівсько-Петропавлівському монастирю. *Путивльський краєзнавчий збірник* / [ред. кол.: С. В. Тупик, Н. І. Сторчача, В. Б. Звагельський та ін.]. Суми : Університетська книга, 2009. Випуск 5. С. 116 - 125. (0,34 д. а.)

124. **Белашов В. І.** Участь глухівчан у подіях Національно-визвольної війни (1648 – 1657) та Руїни (1657 – 1681). *Сіверщина в історії України*: Збірник наукових праць / С. А. Слесарєв (голова Ред. кол.), **В. І. Белашов**, С. П. Жукова, В. В. Заїка, С. Ю. Зозуля, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик; Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 2. Матеріали Восьмої науково-практичної конференції «Сіверщина в історії України» (м. Глухів, 15 – 16 жовтня 2009 р.). Київ – Глухів : Аспект - Поліграф, 2009. С. 62 - 71. (0,9 д. а.) URL:

<http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16784/16-Belashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023).

2011

125. **Белашов В. І.** Організація навчального процесу і персональний склад викладачів глухівських чоловічої і жіночої гімназій у 1870-х – 1920-х роках у спогадах викладача

В.А. Мальченка. *Сіверщина в історії України*: Збірник наукових праць / С. А. Слесарев (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, О. Ю. Манаєв, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, А. Є. Шевченко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 4. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2011. С. 361 – 365. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/75668/89-Belashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

126. **Белашов В. І.** Перспективи рекреаційно-оздоровчого туризму у Глухівському районі Сумської області. *Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції «Краєзнавство і туризм у соціокультурному розвитку особистості»*. (24 – 25 лютого 2011 р.). Глухів : РВВ ГНПУ, 2011. С. 121 – 124.

2012

127. **Белашов В. І.** Огляд документальної бази історії Гетьманщини у фондах Центрального державного історичного архіву України у Києві. *Сіверщина в історії України*: Збірник наукових праць / С. А. Слесарев (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, О. Ю. Манаєв, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 5. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2012. С. 167 – 169. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/detail.php3?doc_id=1534556&source=1&prev=0&page=0&parentId=1521919&parentName=%D1%B3%E2%E5F0F9%E8%ED%E0+%E2+%B3F1F2EEF0%B3BF+%D3EA%F0E0BF%ED%E8&noLimit=1&checkParent=1 (дата звернення: 23.03.2023 р.).

2013

128. Белашов В.І. Посилення російської реакції під час правління «Гетьманського уряду» (1734 – 1750 рр.). *Сіверщина в історії України*: збірник наукових праць. / С. А. Слесарев (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, О. Ю. Манаєв, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 6. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2013. С. 267 – 271. URL: <http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74838/62-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

2014

129. **Белашов В. І.** Історіографічна спадщина "Глухівського періоду" Історії Гетьманщини (1708 – 1782 рр.) *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол. : Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск І. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2014. С. 7 – 13. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/byelashov.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

130. **Белашов В. І.** Історіографічна традиція та джерельна база вивчення історії Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (1874 – 2014 рр.). *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск ІІ. Глухів:

РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2014. С. 39 – 51. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/8_0.pdf
http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/8_0.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.).

131. **Белашов В. І.** Ляшко Іван Михайлович: людина, педагог, дослідник. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол. : Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск І. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2014. С. 116 – 117. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/19.pdf> (дата звернення: 31.03.2023 р.)

132. **Белашов В. І.,** Клюєв А. М. Монетні скарби колишньої столиці Гетьманщини м. Глухова та його округи (друга половина XVII – XVIII ст.). *Барська земля Поділля: європейська спадщина та перспективи сталого розвитку*. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Збірник наукових статей. Київ – Бар : Барська районна друкарня, 2014. С. 171 - 175.

133. **Белашов В. І.** Облога Глухова польським королем Яном II у січні – лютому 1664 року. *Україна та Польща скрізь призму століть. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Поляки на Чернігово-Сіверщині» - «свої» / «чужі», приуроченої до 350-річчя східного походу Яна II Казимира (21 лютого 2014 р.)* / упорядник Є. М. Луняк ; Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя. Ніжин : Видавництво НДУ ім. Миколи Гоголя, 2014. С. 87 – 93. URL: https://shron2.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/Ukraina_ta_Polscha_kriz_przymu_stolit.pdf (дата звернення: 30.03.2023 р.)

2015

134. **Белашов В. І.** Вшанування пам'яті. *Белашов В. І., Зайцева Н. О., Онопрієнко О. В., Федін О. В. Глухів. Випробування війною*. Київ : Новий друк, 2015. С. 169 – 189.

135. **Белашов В. І.** «Глухівська операція» 1943 року. **Белашов В. І., Зайцева Н. О., Онопрієнко О. В., Федін В. В.** *Глухів. Випробування війною*. Київ : Новий друк, 2015. С. 123 – 152.

136. **Белашов В. І.** Глухівська операція 1943 року. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск III. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2015. С. 67 - 72. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/belashov-3.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,2 д. а.).

137. **Белашов В. И.** Историографическое наследие Гетманщины 1708 - 1782 гг. *История и археология : Электронный научно-практический журнал*. 2015. № 7 (27). URL: <https://history.snauka.ru/2015/07/2286> (дата обращения: 24.02.2023).

138. **Белашов В. И.** История гетманской Украины в архивных документах. *История. Историки. Источники* : Электронный научный журнал. 2015. № 3. <http://history2014.esrae.ru/pdf/2015/3/33.pdf> (дата обращения: 24.02.2023 г.).

139. **Белашов В. І.,** Ключев А. М. Монетні скарби колишньої столиці Гетьманщини м. Глухова та його округи (друга половина XVII–XVIII ст.). *Сіверщина в історії України*: збірник наукових праць. / О. Д. Савицький (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), Л. М. Бесов, С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, І. В. Мошик, М. П. Недюха, А. А. Непомнящий, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'ятокознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Випуск 8. Київ – Глухів : Центр пам'ятокознавства НАН України і УТОПК, 2015. С. 127 – 133. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/127576/29-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

140. **Белашов В. И.** Правление «Гетманского уряда» в левобережной Украине (1734-1750 гг.). *История и археология* :

Электронный научно-практический журнал. 2015. № 8 (28). URL: <https://history.snauka.ru/2015/08/23366> (дата обращения: 24.02.2023).

2016

141. **Белашов В. І.** Сторінки визволення. *Кур'єр + ТРК «Глухів»* : обласна інформаційна газета. 2016. № 39. С. 13; 2016. № 40. С. 13.

142. **Белашов В. І.** Українські політичні партії на Глухівщині у Першій російській революції 1905-1907 рр. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск IV. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2016. С. 9 - 14. URL: <http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/belashov-4.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,25 д.а)

2017

143. **Белашов В. І.** Визволення Глухова словами його учасників. *Кур'єр + ТРК «Глухів»* : обласна інформаційна газета. 2017. №18. С.13; 2017. № 19. С. 13.

144. **Белашов В. І.,** Бакалець О. А., Ключев А. М. Монетно-речові скарби Глухівського Петропавлівського монастиря другої половини XVII – XVIII ст. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Гирич Я. М. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М., Чумаченко О. А. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск V. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2017. С. 109 - 124. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/015bbk05_2.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,25 д.а).

2018

145. Курок О.І., **Бєлашов В. І.** Уродженці Глухівщини у справі становлення головної академічної установи України. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Чумаченко О. А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск VI. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2018. С. 154 - 157. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/kurok_byelashov.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.). (0,15 д. а).

146. Курок О.І., **Бєлашов В. І.** Уродженці Глухівщини у справі створення Української академії наук. *Історія науки і біографістика* : електрон. наук. фах. вид. : міжвід. темат. зб. / Нац. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. – Київ: [б. в.], 2018. Випуск № 4. С. 192 - 202. (0,45 д. а). URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/2018-4/12.html> (дата звернення: 23.03.2023).

2019

147. Бєлашов В. І. Бій за Глухів – міф чи реальність. *Неделя* : обласна регіональна газета. 2019. № 46. С. 6.

148. Бєлашов В. І. Визволення Глухова мовою архівних документів. *Кур'єр + ТРК «Глухів»* : обласна інформаційна газета. 2019. № 45. С. 13.

149. Бєлашов В. І. Визволення міста Глухова (1943 р.) мовою документів. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / [редкол.: Курок О. І. (гол.), Чумаченко О. А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В. М. (відп. ред.)]. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Випуск VII. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2019. С. 224 – 232. URL: http://issp.gnpu.edu.ua/sites/default/files/doc/byelashov_v._i._vyzvolennya_mista_gluhova_1943_r._movoyu_dokumentiv.pdf (дата звернення: 23.03.2023 р.).

150. **Бєлашов В. І.** Глухів – столиця Гетьманської України (1708 – 1782 рр.): (від перших поселень до сучасності) / Рецензенти :

Г. Д. Казьмирчук, В. І. Абакумова, І. В. Мошик. Суми: ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2019. 420 с. (17,5 д. а.).

151. **Белашов В. І.** Глухівські статті, прийняті у березні 1669 року. *Сіверщина в історії України: збірник наукових праць.* / І. В. Мошик (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), В. І. Абакумова, Л. М. Бесов, С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, О. І. Курок, М. П. Недюха, Ю. О. Нікітін, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2019. Вип. 12. С. 124 – 126. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/180889/30-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

152. **Белашов В. І.** Глухівщина в творах Пантелеймона Куліша. *Родинні та духовні скарби Білозерських-Кулішів* : зб. містить матеріали VII-х іст.-генеал. читань "Родинні та духовні скарби Білозерських-Кулішів", присвяч. 200-річчю від дня народж. П. О. Куліша / [Г. В. Самойленко та ін. ; уклад. Л. А. Оленівська ; редкол.: В. Ф. Погребенник та ін.]; Міжнар. благод. фонд ""Фонд Пантелеймона Куліша", Нац. спілка краєзнавців України, Т-во "Знання України". Київ ; Ніжин : Лисенко М. М., 2019. С. 125 – 133.

153. Курок О.І., **Белашов В. І.** Професор В. В. Докучаєв (1846–1903) та його внесок у розвиток наукової думки про ґрунтознавство. . *Історія науки і біографістика* : електрон. наук. фах. вид. : міжвід. темат. зб. / Нац. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. – Київ: [б. в.], 2019. Випуск № 3. URL: <http://base.dnsgb.com.ua/INB/2019-3/11.pdf> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

2020

154. **Белашов В.І.** Бій за Глухів – міф чи реальність? *Сіверщина в історії України: збірник наукових праць.* / І. В. Мошик (голова ред. кол.), О. М. Титова (заступник голови), В. І. Абакумова, Л. М. Бесов, С. І. Білокінь, Л. О. Гріффен, С. Ю. Зозуля, Г. Д. Казьмирчук, Ю. О. Коваленко, О. І. Курок, М. П. Недюха,

Ю. О. Нікітін, С. І. Посохов, К. М. Тищенко, М. А. Якименко, С. П. Жукова (відповідальний секретар); Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка. Київ – Глухів : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2020. Вип. 13. С. 311–315. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/181162/62-Bielashov.pdf?sequence=1> (дата звернення: 23.03.2023 р.).

155. **Белашов В. І.** Бій за Глухів: реальність. *Неделя* : обласна регіональна газета. 2020. № 36. С. 6.

2021

156. **Белашов В. І.** Муза педагогіки. Колишні студенти привітали свою викладачку з 90-річчям. *Неделя.*: обласна регіональна газета. 2021. № 50 (1183). 9 грудня. С. 11.

Валерій Іванович Белашов – автор періодизації історії Глухівського національного педагогічного університету

Більш як у віковій історії університету відобразилися різні громадсько-політичні, соціальні та економічні зміни, що відбулися в суспільстві.

Перші учительські інститути в Україні були створені 1874 року - в Глухові (у вересні) та у Феодосії (у грудні). Тобто, Глухівський учительський інститут став першим таким закладом освіти на території України.

Для відкриття наступного після першого на території сучасної України Глухівського учительського інституту знадобилося 35 років. У 1909 році такий заклад освіти було відкрито в Києві, а наступного року - в Катеринославі, в 1912 році – у Вінниці, потім (в 1913 році) – у Миколаєві, а також Полтаві (1914 р.) та Чернігові (1916 р.). Весь цей час на всю Російську імперію (до якої входила територія України) існувало вісім учительських інститутів. Серед них лише два на території сучасної України – Глухівський та Феодосійський. Останній проіснував до 1941 року й зараз знаходиться на тимчасово окупованій території.

Програми реорганізації шкільної справи і перебудови системи педагогічної освіти обумовили такі періоди в історичному розвитку закладу вищої освіти:

1874-1917 рр.

Учительський інститут з трирічним терміном навчання, який готував учителів для міських училищ.

1917-1921 рр.

Педагогічний інститут з літературно-історичним, фізико-математичним та природничо-географічним відділами.

1921-1924 рр.

Інститут народної освіти з літературно-історичним, фізико-математичним та природничо-географічним відділами, який готував учителів для загальноосвітніх шкіл за трирічним, а потім чотирирічним терміном навчання. При ньому функціонували дворічні спеціальні загальноосвітні курси для підготовки молоді до навчання у вищій школі.

1924-1925 рр.

Педагогічні курси у складі підготовчого і першого курсу.

1925-1930 рр.

Педагогічний технікум, який готував учителів з вищою педагогічною освітою для початкової школи.

1930-1933 рр.

Педагогічний комбінат, до складу якого входили інститут соціального виховання з трирічним терміном навчання, педагогічний технікум, який готував учителів з середньою педагогічною освітою, робітфак та підготовчі курси.

1933-1937 рр.

Педагогічний інститут з трирічним терміном навчання, який готував учителів для середніх шкіл на п'яти факультетах: математичному, фізичному, мовно-літературному, історичному та агробіологічному.

1937-1941 рр.

Учительський інститут з дворічним терміном навчання та двома відділами: фізико-математичним і природничо-географічним, який готував учителів 5-7 класів.

1943-1954 рр.

Учительський інститут з дворічним терміном навчання та двома відділами: фізико-математичним і природничо-географічним.

1954-1956 рр.

Педагогічний інститут з фізико-математичним факультетом, який готував учителів для середньої школи.

1956-1972 рр.

Педагогічний інститут, який за спеціальністю "Педагогіка і методика початкового навчання" готував учителів з вищою освітою для початкової школи за денною та заочною формами навчання.

1972-1986 рр.

Педагогічний інститут з двома факультетами: підготовки вчителів початкових класів і підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці.

1986-1993 рр.

Педагогічний інститут з факультетами: дошкільного виховання, підготовки вчителів початкових класів, підготовки вчителів праці.

з 1993 року до сьогодні

Університет утворився як заклад вищої педагогічної освіти європейського зразка. Постановою Кабінету Міністрів України від 16 травня 2001 р. №504 Глухівському державному педагогічному інституту надано статус університету. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 липня 2008 року №958 - присвоєно ім'я видатного випускника Олександра Довженка. Рішенням Державної акредитаційної комісії від 2 липня 2009 року, протокол № 79, навчальний заклад визнано акредитованим за IV рівнем.

Згідно з Указом Президента України від 1 жовтня 2009 року №792/2009 за загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності вагомий внесок у розвиток національної освіти і науки, заклад освіти одержав назву Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, який вже 150-й рік готує якісні педагогічні кадри.

У центрі стародавнього українського міста Глухова височать двоповерхові будівлі, зведені в стилі класичної архітектури. Це навчальні корпуси Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра

Довженка – найстарішого закладу вищої педагогічної освіти України, в якому В. І. Белашов відпрацював 43 роки.

У 2024 році – відзначається **75-річчя з дня народження Валерія Івановича Белашова та 150-річчя з дня заснування Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.**

Глухівський період в історії Гетьманщини - це період з 1708 року по 1784 рік, коли місто Глухів було столицею Гетьманщини і стало резиденцією українських гетьманів.

Термін "Глухівський період в історії Гетьманщини" введено в 1998 році вченим із Глухова **Валерієм Івановичем Белашовим** на означення великих здобутків цього періоду в політиці, культурі та освіті. Також цей термін використовує вчений Віктор Васильович **Вечерський**. Також історик **Михайло Степанович Пасічник** у навчальному посібнику «Історія України» пропонує цей період називати «Глухівська доба в історії гетьманської держави на Лівобережжі (1708-1782 рр.)».

Адже цей період «знаменує найвищий розквіт діяльності нової української еліти, до якої належала передусім генеральна, полкова і сотенна старшина, її державотворчі змагання визначили хід української історії XVIII ст., а смаки й уподобання забезпечили «золоту добу» українського барокового мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ, НАУКОВУ ТА ГРОМАДСЬКУ

ДІЯЛЬНІСТЬ В. І. БЕЛАШОВА

❖ Валерій Іванович Белашов (1949–2022): біобібліогр. покажчик / Кафедра історії, правознавства та методики навчання Глухівського. нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка; керівник вид. проекту О.І. Курок; уклад.: А.П. Гриценко, С.П. Жукова, О.А. Чумаченко, О.Ф. Белашова. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2023. 68 с.: фото. («Видатні імена та події Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»). URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/1959> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

❖ Валерій Іванович Белашов. Персональна бібліографічна пам'ятка / Уклали: І. Л. Рувькова, Л. В. Лисенко, О. А. Басанець; Бібліотека Глухівського державного педагогічного університету імена Олександра Довженка. Глухів, 2009. 13 с.

❖ Гриценко А. Пам'яті Валерія Івановича Белашова (1949–2022). *Сіверянський літопис*. 2023. № 3. С. 141–142. URL: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/353/299> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

❖ Гриценко А. Пам'яті Валерія Белашова, дослідника «Глухівського періоду в історії Гетьманщини». *Глухів.city*. 2023. URL: <https://hluhiv.city/blogs/300863/pamyati-v-i-byelashova-doslidnika-gluhivskogo-periodu-v-istorii-getmanshini> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

❖ Гриценко А. Пам'яті видатного історика. До першої річниці смерті доцента Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Валерія Івановича Белашова. *Тиждень*. 2023. № 29 (1258). С. 4. 2023; № 30 (1259). С. 4.

❖ Гриценко А. Пам'ять про дослідника дослідника «Глухівського періоду в історії Гетьманщини» [До річниці смерті

Валерія Белашова]. *Сумський історичний портал*. 2023. URL: <https://cutt.ly/uw7SJzoW> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

❖ Гурець Микола. Фортуна Валерія Белашова. *Глухівщина* : районна громадсько-політ. газета. 1998. № 27 (569). 8 квітня. С. 3.

❖ 70-річчя Валерія Івановича Белашова. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / редкол.: Курок О.І. (гол.), Чумаченко О.А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В.М. (відп. ред.). Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Вип. VII. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2019. С. 246–250. URL: <https://cutt.ly/Fw7SJYew> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

❖ Заїка В. Вагомий внесок науковців [про книгу Віктора Васильовича Вечерського та Валерія Івановича Белашова «Глухів» - Серія «Малі історичні міста України». Київ – видавництво «Абрис», 2003 р.]. *Соборний майдан*: газета Державного історико-культурного заповідника у м. Глухів. 2004. № 1. Січень – лютий. С. 6.

❖ Коваленко Оксана. Підземний хід, скарб? *Глухівщина* : районна громадсько-політична газета. 1998. 17 червня. С. 2.

❖ Курок О.І., Гриценко А.П. Традиції історико-філософської школи Глухівського університету: роль персоналій в її розвитку. *«Глухівські історико-філософські читання пам'яті Валерія Белашова, Мечислава Заремського, Віктора Заїки та Юрія Коваленка»*: збірник наукових праць / [редкол.: Гриценко А.П., голова, Чумаченко О.А., співголова та ін.]. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2023. Вип. 1. 174 с. С. 10-14.

❖ Магар М. Валерій Белашов – автор книги. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1992. № 63 (10688). 10 жовтня. С. 1, 2.

❖ Помер Валерій Белашов. *Сумський історичний портал*. 2022. 22 липня. URL : <https://history.sumy.ua/news/9579-pomer-valerii-bielashov.html> (дата звернення: 28.03.20223 р.).

❖ У Глухові відійшов у вічність викладач-історик Валерій Белашов. *Всі Суми.com*. 2022. 21 липня. URL : <http://www.vsisumy.com/news/osvita/u-gluhovi-vidiyshov-u-vichnist-v> (дата звернення: 29.03.20223 р.).

❖ Усе, що він замислював колись, здійснилось [про складання бібліотекою Глухівського національного педагогічного університету бібліографічного списку праць В. І. Белашова з нагоди його 60-річчя]. *Соборний майдан* : газета Національного заповідника «Глухів». 2009. № 2 (32). Березень – квітень. С. 3.

ВАЛЕРІЙ БЕЛАШОВ: СПОГАДИ ТА РОЗДУМИ

Інтерв'ю В. І. Белашова міськрайонній газеті «Народна трибуна» (жовтень 1992 р.)

«...В 1979 році мене запросили на роботу в Глухівський педінститут імені С. М. Сергєєва-Ценського викладачем на кафедрі суспільних наук, де я і працюю до цього часу.

- Що покликало Вас до такого глибокого вивчення історії м. Глухова?»

- Я працюю над дисертацією на тему «Організація викладання суспільних наук у вищих закладах України (1971 – 1980 роки)». Працюю над джерелами по історії України, я зацікавився унікальною історією стародавнього Глухова – колишньої столиці Гетьманської України. В процесі вивчення матеріалів прийшов до висновку, що наше місто Глухів засновано в 1152 році як це нам відомо, а набагато років раніше. Тоді я взяв собі за мету довести науково істину про народження Глухова. Отак і включився в цю нелегку роботу...

- Скажіть декілька слів про свої сім'ю, дружину. Які Ваші плани на майбутнє?

В 1978 році я одружився на гарній дівчині – глухівчанці, старшому техніку-технологу заводу «Сател» Олені Федорівні Тищенко. Живемо ми разом з моєю мамою пенсіонеркою Євдокією Пантеліївною... В сім'ї завжди злагода і домовленість. Щодо планів на майбутнє, то головне – захистити дисертацію¹².

¹² Магар М. Валерій Белашов – автор книги. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1992. № 63 (10688). 10 жовтня. С. 1, 2.

Інформація у ЗМІ

«Життєвий шлях Валерія Івановича – зразок добропорядності та професійності. Він був нагороджений - Почесними грамотами Міністерства освіти України, Почесною грамотою Міністерства культури і мистецтв України, Грамотою Академії педагогічних наук України, Нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України», Завдяки людським якостям, професійному досвіду та знанням Валерій Іванович користувався великою повагою серед колег, студентів та аспірантів...»¹³

«...Він був творцем наукової концепції "Глухівський період в історії Гетьманщини", доцентом кафедри історії, правознавства та методики навчання ГНПУ ім. О. Довженка. Висококваліфікований спеціаліст, людина надзвичайно працьовита, наполеглива, енергійна, порядна та щира, він користувався повагою колег та студентів і аспірантів»¹⁴.

«...Життя Валерія Белашова було пов'язане з університетом з 1979 року. протягом 90-х років викладач входив до складу Глухівської археологічної експедиції. У 2010-му році Валерій Іванович створив в університеті кафедру історії, яку й очолив»¹⁵.

¹³ На 74-у році життя помер глухівський історик, викладач, науковець ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ БЕСЛАШОВ *Кур'єр + ТРК «Глухів»* : обласна інформаційна газета. 2022. 21 липня. URL : <https://kourier.in.ua/6991-na-74-u-roc-zhittya-pomer-gluhivskiy-storik-vikladach-naukovic-valery-vanovich-byelashov.html> (дата звернення: 28.03.20223 р.)

¹⁴ Помер Валерій Белашов. *Сумський історичний портал*. 2022. 22 липня. URL : <https://history.sumy.ua/news/9579-pomer-valerii-bielashov.html> (дата звернення: 28.03.20223 р.)

¹⁵ У Глухові відійшов у вічність викладач-історик Валерій Белашов. *Всі Суми.com*. 2022. 21 липня. URL : <http://www.vsisumy.com/news/osvita/u-gluhovi-vidiyshov-u-vichnist-v> (дата звернення: 29.03.20223 р.).

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ВИКОРИСТАНІ У ПОКАЖЧИКУ

1. Валерій Іванович Белашов (1949–2022): біобібліогр. покажчик / Кафедра історії, правознавства та методики навчання Глухівського нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка; керівник вид. проєкту О.І. Курок; уклад.: А.П. Гриценко, С.П. Жукова, О.А. Чумаченко, О.Ф. Белашова. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2023. 68 с.: фото. («Видатні імена та події Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»). URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/1959> (дата звернення: 07.04.2024 р.).
2. Валерій Іванович Белашов. Персональна бібліографічна пам'ятка / уклали: І. Л. Рувькова, Л. В. Лисенко, О. А. Басанець; Бібліотека Глухівського державного педагогічного університету імена Олександра Довженка. Глухів, 2009. 13 с.
3. Гриценко А. Глухівський дослідник срібного віку Віктор Заїка. «Глухівські історико-філософські читання»: збірник наукових праць / [редкол.: Гриценко А.П., голова та ін.]. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2024. Вип. 2. С. 28 – 33. URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/2905> (дата звернення: 11. 04. 2024 р.).
4. Гриценко А.П., Колієнко А.А. Глухівський учительський інститут: філософські засади заснування та функціонування. *Культурологічний альманах*. 2023. № 2. С. 157–162. URL: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.2.21> (дата звернення: 07.04.2024 р.).
5. Гриценко А. Дослідник глухівського періоду в історії Гетьманщини. 20 липня минула річниця смерті доцента Глухівського національного педагогічного університету Валерія Івановича Белашова. *Глухівщина*. 2023. № 29. С. 2.
6. Гриценко А.П., Курок О.І. До питання періодизації історії Глухівського державного педагогічного інституту на рубежі ХХ–ХХІ століть. *Освіта і наука ХХІ століття*: матеріали звітної наук.-практ. конф. викладачів. Глухів, 4 трав. 2022 р. С. 48–49.
7. Гриценко А., Голуб А. Історична школа «Глухівського періоду в історії Гетьманщини» В.І. Белашова. «Глухівські історико-

філософські читання»: збірник наукових праць / [редкол.: Гриценко А.П., голова та ін.]. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2024. Вип. 2. С. 16-21. URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/2902> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

8. Гриценко А. П. Матеріали до біобібліографічного словника «Науково-педагогічні працівники Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка, 1952 – 1991 рр. (Доповнення)». / керівник вид. проекту О. І. Курок ; уклад.: А. П. Гриценко. Глухів : ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 48 с. : фото. («Видатні імена та події Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»).

9. Гриценко А. П. Некрологи. Пам'яті Віктора Володимировича Заїки. *Сіверянський літопис*. 2023. № 6. С. 147. URL: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/413/356>

10. Гриценко А. Пам'яті Валерія Івановича Белашова (1949–2022). *Сіверянський літопис*. 2023. № 3. С. 141–142. URL: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/353/299> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

11. Гриценко А. Пам'яті Валерія Белашова, дослідника «Глухівського періоду в історії Гетьманщини». *Глухів.city*. 2023. URL: <https://hluhiv.city/blogs/300863/pamyati-v-i-byelashova-doslidnika-gluhivskogo-periodu-v-istorii-getmanshini> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

12. Гриценко А. Пам'яті видатного історика. До першої річниці смерті доцента Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Валерія Івановича Белашова. *Тиждень*. 2023. № 29 (1258). С. 4. 2023; № 30 (1259). С. 4.

13. Гриценко А. Пам'ять про дослідника дослідника «Глухівського періоду в історії Гетьманщини» [До річниці смерті Валерія Белашова]. *Сумський історичний портал*. 2023. URL: <https://cutt.ly/uw7SJzoW> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

14. Гриценко А. Постать видатного глухівського філософа Мечислава Заремського. «Глухівські історико-філософські читання»: збірник наукових праць / [редкол.: Гриценко А.П., голова та ін.]. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2024. Вип. 2. С. 99 – 103. URL

<http://46.201.250.252/handle/123456789/2929> (дата звернення: 11. 04. 2024 р.).

15. Гриценко А. П. Розвиток Глухівського педагогічного інституту у 1990-х роках. *Сіверщина в історії України*: збірник наукових праць / Національний заповідник «Глухів», Інститут історії України НАН України, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка. Ніжин, 2022. Вип. 15. С. 140–147.

16. Гриценко А. П., Курок О. І. Традиція проведення науково-практичних конференцій з історії у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка. *Актуальні питання дослідження історичної науки й викладання предметів громадянської та історичної освітньої галузі в умовах реформування*: збірник наукових праць / [редкол.: А. П. Гриценко, голова; Н. М. Ткаченко, А. А. Голуб, М. В. Мінченко, С. О. Мисник, Н. М. Петренко]. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2023. Вип. 2. С. 13 – 22. URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/2224> (дата звернення: 11. 04. 2024 р.)

17. До 70-річчя Валерія Івановича Белашова. *Історичні студії суспільного прогресу* : електронний науковий журнал / редкол.: Курок О.І. (гол.), Чумаченко О.А. (заст. гол. ред.), Крижанівський В.М. (відп. ред.). Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. Вип. VII. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2019. С. 246–250. URL: <https://cutt.ly/Fw7SJYew> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

18. Курок О.І., Гриценко А.П. Досвід формування професійної компетентності майбутніх учителів історії у Глухівському учительському інституті у 1874–1917 роках. *Сіверщина в історії України*. Вип. 13. Київ – Глухів: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПШ, 2020. С. 233–237.

19. Курок О., Гриценко А. Заснування Глухівського учительського інституту. *Актуальні питання дослідження вітчизняної історії й викладання предметів громадянської та історичної освітньої галузі в умовах НУШ*: збірник наукових праць / редкол.: Гриценко А.П., голова, Чумаченко О.А., співголова та ін.. Глухів: Глухівський

національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2022. Вип. 1. С. 19–23.

20. Курок О.І., Гриценко А.П. Організація фахової підготовки майбутніх педагогів у Глухівському учительському інституті у 1870-х роках. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2022. Вип. 50, № 3, Ч. 1 С. 12–24. URL : <https://drive.google.com/file/d/182VCBkC9-qYdkozIj2mGgLebtmGkpLdo/view> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

21. Курок О, Гриценко А. Славні ювілеї глухівського національного педагогічного університету в 2024 році. «*Глухівські історико-філософські читання*»: збірник наукових праць / [редкол.: Гриценко А.П., голова та ін.]. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2024. Вип. 2. С. 11 – 15. <http://46.201.250.252/handle/123456789/2906> (дата звернення: 11. 04. 2024 р.).

22. Курок О.І., Гриценко А.П. Традиції історико-філософської школи Глухівського університету: роль персоналій в її розвитку. «*Глухівські історико-філософські читання пам'яті Валерія Белашова, Мечислава Заремського, Віктора Заїки та Юрія Коваленка*»: збірник наукових праць / [редкол.: Гриценко А.П., голова, Чумаченко О.А., співголова та ін.]. Глухів: Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка, 2023. Вип. 1. С. 10-14.

23. Магар М. Валерій Белашов – автор книги. *Народна трибуна*: Глухівська міськрайонна газета. 1992. № 63 (10688). С. 1, 2.

24. Помер Валерій Белашов. *Сумський історичний портал*. 2022. URL: <https://history.sumy.ua/news/9579-pomer-valerii-belashov.html> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

25. На 74-у році життя помер глухівський історик, викладач, науковець ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ БСЛАШОВ *Кур'єр + ТРК «Глухів»* : обласна інформаційна газета. 2022. 21 липня. URL: <https://cutt.ly/Rw7SJJ0o> (дата звернення: 07.04.2024 р.).

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА
2. ВСТУПНЕ СЛОВО
3. ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ БСЛАШОВ – АВТОР ПЕРІОДИЗАЦІЇ ІСТОРІЇ ГЛУХІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
4. ОСНОВНІ ЕТАПИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ДОЦЕНТА В. І. БСЛАШОВА
5. БІОГРАФІЯ ВАЛЕРІЯ ІВАНОВИЧА БСЛАШОВА ЗА МАТЕРІАЛАМИ ВІДОМЧОГО АРХІВУ ГЛУХІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
6. БІБЛІОГРАФІЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ ДОЦЕНТА В. І. БСЛАШОВА
7. ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ, НАУКОВУ ТА ГРОМАДСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В. І. БСЛАШОВА
8. ВАЛЕРІЙ БСЛАШОВ: СПОГАДИ ТА РОЗДУМИ
9. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ВИКОРИСТАНІ У ПОКАЖЧИКУ

Науково-популярне видання

Видатні імена та події

Керівник видавничого проекту:

Ректор Глухівського НПУ ім. О. Довженка, доктор історичних наук,
професор Олександр КУРОК

**Белашов Валерій Іванович: життєпис,
наукова і педагогічна діяльність: до 75-
річчя від дня народження.**

Укладачі:

доктор педагогічних наук, доцент

Андрій Петрович Гриценко,

кандидат педагогічних наук, доцент

Олена Анатоліївна Чумаченко.

Комп'ютерна верстка: Віталій Гриценко

Підп. до друку 29.05.2024.

Формат 60x84/16. Умов. друк. арк. 3,54. Тираж 300 пр. Зам. №3475

Облік.-вид. арк. 3,69. Папір офсетний. Гарнітура Таймс.

Видавництво Глухівського національного педагогічного

університету імені Олександра Довженка

41400, м. Глухів, Сумська обл., вул. Київська, 24

тел/факс (05444) 2-33-06.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи СМв №046 від 16 червня 2014 року

Видруковано в Глухівському національному педагогічному

Університеті імені Олександра Довженка.

41400, м. Глухів, Сумська обл., вул. Київська, 24

тел/факс (05444) 2-33-06

